

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор Академії
полковник внутрішньої служби

_____Олександр ОЛІЙНИК
«_____» _____ 2021 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Академії
полковник внутрішньої служби

_____Олексій ТОГОЧИНСЬКИЙ
«_____» _____ 2021 року

**ПРОГРАМА
ПРОВЕДЕННЯ АТЕСТАЦІЇ**
*здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
з навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче
право»
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»
галузі знань 26 «Цивільна безпека»
форма навчання: денна, заочна*

1. Програму атестації здобувачів вищої освіти складено на основі програм навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право» обговореної та схваленої на засіданні методичної ради Академії Державної пенітенціарної служби «23» вересня 2021 року, протокол № 15 .
2. Програму атестації здобувачів вищої освіти обговорено та схвалено на засіданні кафедри кримінального, кримінально-виконавчого права та кримінології Академії Державної пенітенціарної служби «31» серпня 2021 року, протокол № 14.

Розробники:

Завідувач кафедри кримінального,
кримінально-виконавчого права та
кримінології

доктор юридичних наук _____

(підпис)

Садіг ТАГІЄВ

Професор кафедри кримінального,
кримінально-виконавчого права та кримінології,

доктор юридичних наук _____

(підпис)

Михайло ПУЗИРЬОВ

Доцент кафедри кримінального,
кримінально-виконавчого права та
кримінології,

кандидат юридичних наук _____

(підпис)

Олександр ЗВЕНИГОРОДСЬКИЙ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму державної атестації здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» з навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право» для курсантів (студентів, слухачів) Академії Державної пенітенціарної служби, що навчалися на першому (бакалаврському) рівні розроблено відповідно до програми обов'язкової навчальної дисципліни «Кримінальне право» та вибіркової навчальної дисципліни «Кримінально-виконавче право», що викладаються на кафедрі кримінального, кримінально-виконавчого права та кримінології.

Метою державної атестації у є оцінка якості знань курсантів (студентів, слухачів) з навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право», які навчались на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність» з галузі знань 26 «Цивільна безпека».

Пакет містить 36 білетів. Завдання білетів є рівнозначними за обсягом та складністю. Кожен білет складається з двох теоретичних питань та практичного завдання, які передбачають контроль знань з навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право».

2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ НА ПИТАННЯ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ДЕРЖАВНУ АТЕСТАЦІЮ ЗДОБУВАЧІВ

На «відмінно» оцінюється відповідь, в якій курсант (студент, слухач) виявив високий рівень теоретичної підготовки, вміння аналізувати літературу дисципліни, логічно та послідовно викладати теоретичний матеріал, робити обґрунтовані висновки, а також продемонстрував здатність вирішення практичного завдання на високому юридико-технічному рівні.

На «добре» оцінюється відповідь, коли курсант (студент, слухач) виявив високий рівень теоретичної підготовки з програмного матеріалу, вміння послідовно його викласти, а також продемонстрував здатність вирішення практичного завдання на достатньому юридико-технічному рівні.

На «задовільно» оцінюється відповідь, коли курсант (студент, слухач) виявив певну теоретичну підготовку з програмного матеріалу, вміння викласти окремі його положення, а також на мінімальному юридико-технічному рівні вирішувати практичне завдання.

На «незадовільно» оцінюється відповідь, коли курсант (студент, слухач) виявив поверхові, фрагментарні теоретичні знання, неспроможність до оцінки результату власної діяльності та вирішення практичних завдань.

3. ПРОГРАМА ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ

3.1. Мета та завдання навчальних дисциплін

Навчальні дисципліни «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право» ставлять за мету підготовку кваліфікованих спеціалістів для органів та установ виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України.

Вивчення зазначених навчальних дисциплін є складовою частиною загального завдання з підготовки кваліфікованих фахівців кримінально-виконавчої служби України.

Метою вивчення навчальних дисциплін кримінального права та кримінально-виконавчого права в Академії Державної пенітенціарної служби України є усвідомлення курсантами (слухачами, студентами) змісту кримінального та кримінально-виконавчого законодавства України, оволодіння навичками та вміннями вірного їх застосування під час організації процесу виправлення та ресоціалізації засуджених, запобігання з їх боку нових кримінальних та інших правопорушень.

Навчальні дисципліни складаються з двох розділів: «Загальна частина» та «Особлива частина» і передбачають ознайомлення з поняттям та предметом курсів «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право», історією розвитку кримінального та кримінально-виконавчого права України, правовим регулюванням виконання покарань і застосуванням заходів виховного впливу.

Професійне значення навчання полягає в глибокому засвоєнні та розумінні суті кримінально-правової та кримінально-виконавчої політики, кримінального та кримінально-виконавчого законодавства України та вірному їх застосуванні при виконанні службових обов'язків.

Виховне значення навчання знаходить свій прояв у формуванні зрілості, високих професійних якостей персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України, виховання глибокої поваги до закону, почуття справедливості, самовідданого та безкорисливого служіння своєму народу.

Вивчення навчальних дисциплін «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право» є складовою частиною загального завдання з підготовки кваліфікованих фахівців Державної кримінально-виконавчої служби України.

Основні завдання навчальних дисциплін:

- вивчення нормативно-правової бази України, що регулює кримінально-правові та кримінально-виконавчі відносини;
- вивчення практики застосування кримінально-правових та кримінально-виконавчих норм.
- визначення основних напрямів ефективного виконання кримінальних покарань та пробації за умов суворого дотримання вимог законності;

- вивчення основних напрямів діяльності органів і установ виконання покарань та громадськості для досягнення мети виправлення і ресоціалізації засуджених;
- вивчення основних напрямів діяльності, пов'язаної із запобіганням вчиненню кримінальних та інших правопорушень засудженими як під час відбування покарання, так і після звільнення;
- набуття навичок щодо вмілого використання курсантами (слухачами, студентами) теоретичних знань під час практичної діяльності;
- засвоєння теоретичних положень, що регламентують порядок і умови виконання кримінальних покарань та пробації;
- дослідження проблем кваліфікації кримінальних правопорушень та кримінально-виконавчої системи України;
- вивчення напрямів діяльності державних органів і громадськості для забезпечення соціальної адаптації осіб, звільнених з установ виконання покарань.

Виконання основних завдань, що стоять перед навчальними дисциплінами «Кримінальне право» та «Кримінально-виконавче право» досягається за допомогою вивчення навчального матеріалу, який надається під час лекцій, підлягає опрацюванню під час самостійної підготовки та закріплюється під час проведення семінарських і практичних занять.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми курсанти (слухачі, студенти) повинні:

Знати:

- кримінальне законодавство України, керівні постанови Пленуму Верховного Суду України з питань застосування кримінального законодавства, стан судової практики;
- стан основних проблем науки кримінального права;
- предмет та принципи кримінального законодавства, його систему;
- підстави кримінальної відповідальності;
- основні інститути кримінального права;
- систему та види кримінальних покарань, умови та порядок їх застосування;
- види окремих кримінальних правопорушень та їх склад;
- правила кваліфікації кримінальних правопорушень.
- міжнародні документи та матеріали, що відображають новітні світові погляди на порядок і умови виконання кримінальних покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаних з ним, правовий статус різних категорій осіб, які засуджені до кримінальних покарань, вимоги, яким повинен відповідати персонал Державної кримінально-виконавчої служби України;

- Закони України, нормативно-правові акти Міністерства юстиції України та інші нормативні документи, що визначають державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації;
- мету, завдання, зміст, принципи та методи кримінального та кримінально-виконавчого права України;
- систему органів та установ держави, що виконують кримінальні покарання та пробацію;
- правову регламентацію діяльності слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України;
- правову регламентацію, порядок і умови виконання та відбування кримінальних покарань;
- правові засади функціонування уповноважених органів з питань пробації;
- правову регламентацію та порядок прийняття засуджених до позбавлення волі на певний строк і довічного позбавлення волі до установ виконання покарань, їх облік, переведення до інших установ виконання покарань та звільнення за різними підставами від відбування кримінального покарання;
- правову регламентацію та особливості режиму відбування покарання в установах виконання покарань різних видів та рівнів безпеки;
- умови тримання засуджених до позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі в структурних ділянках виправних колоній;
- правову регламентацію та порядок відбування покарання в дисциплінарному батальйоні;
- правову регламентацію та порядок вирішення питань трудового і побутового влаштування засуджених до обмеження або позбавлення волі на певний строк після їх звільнення;
- правову регламентацію та порядок дій адміністрації установ виконання покарань щодо запобігання вчиненню кримінальних та інших правопорушень засудженими та іншими особами;
- правовий статус персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України та заходи державних органів щодо його поліпшення.

Уміти:

- орієнтуватися в системі кримінального законодавства, знаходити в ньому необхідну для конкретного випадку норму;
- тлумачити чинне кримінальне законодавство;
- кваліфікувати кримінальне правопорушення у точній відповідності до закону;
- визначати характер та справедливість покарання, обраного по конкретній справі;
- правильно оцінювати застосування звільнення від кримінальної відповідальності з випробуванням та умовно-дострокового звільнення;
- обчислювати строки давності та погашення судимості;

- аналізувати тенденції юридичної практики та оцінювати їх з точки зору відповідності закону.
- користуватись у своїй професійній діяльності Законами України, нормативно-правовими актами Міністерства юстиції України та іншими нормативними документами, що визначають державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації;
- організувати прийняття засуджених до покарань, пов'язаних з позбавленням волі, до установ виконання покарань та застосовувати основні елементи режиму виконання і відбування покарань;
- користуватись засобами створення відповідних умов для ефективного здійснення виховного процесу під час виконання/відбування покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаним з ним;
- регулювати правові відносини, що виникають під час виконання/відбування покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаним з ним;
- визначати початок і строк закінчення попереднього ув'язнення, термін відбування покарань, як пов'язаних із позбавленням волі, так і не пов'язаним з ним, та порядок обчислення строків, передбачених ст. 81, 82 Кримінального кодексу України, а також ведення відповідної облікової документації.

Міждисциплінарні зв'язки: кримінальне право та кримінально-виконавче право як складові національного законодавства перебувають в нерозривному зв'язку з іншими галузями права: конституційним, кримінально-процесуальним, адміністративним, міжнародним тощо.

3.2.Інформаційний обсяг навчальних дисциплін

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ 1. Поняття, завдання та система кримінального права України. Кримінальний кодекс та інші джерела кримінального права України

ТЕМА 1. Поняття, завдання та система кримінального права України. Принципи кримінального права України

Кримінальне право України як юридична наука та навчальна дисципліна у закладах вищої освіти.

Значення поняття «кримінальне право України». Кримінальне право України як окрема галузь права, як юридична наука та як навчальна дисципліна у закладах вищої освіти.

Кримінальне право України як окрема галузь права: поняття, характерні особливості, місце в правовій системі.

Механізм кримінально-правового регулювання: поняття, загальна характеристика. Основні елементи механізму кримінально-правового регулювання: норми кримінального права, юридичні факти, кримінально-правові відносини, правозастосовні акти, акти реалізації кримінального права. Основні методи (типи) кримінально-правового регулювання. Основні завдання кримінального права та їх відображення в Кримінальному кодексі України.

Кримінальне право України та інші галузі права, їх зв'язок та відмінності.

Система кримінального права України. Загальна та Особлива частини кримінального права України, їх особливості та взаємозв'язок. Система Загальної частини кримінального права України.

Кримінальне право України як юридична наука. Предмет та основні методи науки кримінального права. Основні напрямки досліджень та завдання кримінально-правової науки на сучасному етапі розвитку України.

Кримінальне право України як навчальна дисципліна у вищих навчальних закладах, її предмет, основні методи та форми вивчення. Система курсу Загальної частини кримінального права України. Загальна характеристика літератури до курсу.

Поняття принципу права. Принципи права як особливий елемент його змісту. Система принципів кримінального права України.

Загальноправові принципи: верховенства права, рівності громадян перед законом, гуманізму, справедливості та ін. Значення загальноправових принципів для кримінального права України як окремої галузі права.

Міжгалузеві принципи права: винної відповідальності, презумпції невинуватості та ін. Вплив міжгалузевих принципів права на зміст окремих інститутів та норм кримінального права України.

Галузеві принципи кримінального права: невідворотності кримінальної відповідальності, особистої відповідальності, економії кримінальної репресії та ін. Їх основний зміст та особливості дії на сучасному етапі розвитку кримінального права України.

Взаємодія принципів кримінального права України між собою. Можливість виникнення колізії (суперечностей) між окремими його принципами. Необхідність вирішення таких колізій на нормативному (законодавчому) рівні.

ТЕМА 2. Кримінальний кодекс та інші джерела кримінального права України. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі і просторі

Поняття джерела кримінального права. Основні джерела сучасного кримінального права України.

Конституція України як джерело кримінального права України. Особливості окремих положень Конституції України, що мають кримінально-правовий зміст.

Кримінальний кодекс України 2001 р. – основне джерело кримінального права України. Загальна характеристика чинного КК України. Кримінальний кодекс 1960 р. як джерело кримінального права України.

Міжнародні договори як джерела кримінального права України. Особливості імплементації окремих положень міжнародних договорів в кримінальне право України.

Рішення Конституційного Суду України як джерело кримінального права України.

Нормативно-правові акти, які містять окремі положення кримінально-правового характеру чи частково визначають зміст окремих кримінально-правових норм. Відмінність таких нормативно-правових актів від джерел кримінального права України. Юридична природа та кримінально-правове значення роз'яснень Пленуму Верховного Суду України.

Основні етапи розвитку кримінального права України. Загальна характеристика основних джерел кримінального права України на окремих етапах його розвитку.

Нормативні приписи окремих джерел кримінального права України. Особливості норм КК України та інших кримінально-правових актів.

Поняття чинності КК та інших джерел кримінального права України в часі. Визначення поняття часу вчинення кримінального правопорушення в КК України та відмежування цього поняття від інших кримінально-правових понять (юридичного моменту визнання кримінального правопорушення закінченим, фактичного припинення кримінального). Зворотна дія закону про кримінальну відповідальність (кримінального закону) та інших джерел кримінального права у часі.

Поняття чинності КК та інших джерел кримінального права України у просторі. Поняття місця вчинення кримінального правопорушення за КК України. Принципи чинності закону про кримінальну відповідальність (кримінального закону) у просторі: територіальний, національний (громадянства), універсальний, реальний. Особливості дії зазначених принципів з урахуванням положень КК України та міжнародних договорів. Правові наслідки засудження особи за межами України. Видача особи, яка обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, та особи, яка засуджена за вчинення кримінального правопорушення.

Тлумачення в кримінальному праві. Види і способи тлумачення окремих положень КК та інших джерел кримінального права України.

РОЗДІЛ 2. Поняття кримінального правопорушення. Класифікація кримінальних правопорушень

ТЕМА 3. Кримінальне правопорушення і його види

Кримінальне правопорушення як антисоціальне та правове явище. Загальні підходи до визначення поняття та змісту кримінального правопорушення у кримінально-правовій доктрині.

Поняття кримінального правопорушення за КК України. Ознаки кримінального правопорушення, їх загальна характеристика. Діяння (дія або бездіяльність) як обов'язковий елемент поняття «кримінальне правопорушення». Суспільно небезпечне діяння як матеріальна ознака кримінального правопорушення. Кримінальна протиправність діяння як нормативно-правова (формально-юридична) ознака кримінального правопорушення. Винність діяння як ознака кримінального правопорушення. Кримінально-правова караність діяння як ознака кримінального правопорушення.

Класифікація кримінальних правопорушень у кримінальному праві.

Види кримінальних правопорушень за змінами до кримінального законодавства. Кримінальний проступок та злочин.

Кримінальний проступок як вид кримінального правопорушення. Правова природа проступку у кримінально-правовій доктрині. Кримінально-правове значення інституту кримінального проступку. Поняття та зміст кримінального проступку. Ознаки кримінального проступку.

Злочин як вид кримінального правопорушення. Поняття та зміст злочину. Ознаки злочину. Види (категорії) злочинів за ступенем тяжкості в КК України.

Малозначність діяння. Юридична природа положення ч. 2 ст.11 КК України щодо малозначності діяння, його значення для правозастосовної практики.

Кримінальне правопорушення та інші правопорушення: співвідношення, спільні ознаки, відмінності.

РОЗДІЛ 3. Склад кримінального правопорушення

ТЕМА 4. Склад кримінального правопорушення

Різні значення терміну «склад кримінального правопорушення»: склад кримінального правопорушення як специфічна юридична конструкція у кримінальному праві (юридичний склад кримінального правопорушення); склад кримінального правопорушення як системне поєднання юридичних фактів (фактичний склад кримінального правопорушення); склад кримінального правопорушення як категорія науки кримінального права.

Особливості юридичного складу кримінального правопорушення як специфічної юридичної конструкції в кримінальному праві. Співвідношення поняття кримінального правопорушення і юридичного складу кримінального правопорушення.

Основні функції юридичного складу кримінального правопорушення в механізмі кримінально-правового регулювання.

Загальна структура, специфічна конструкція та конкретний зміст юридичного складу кримінального правопорушення як його основні системно-структурні характеристики.

Загальна структура юридичного складу кримінального правопорушення, її складові частини.

Специфічна конструкція юридичного складу кримінального правопорушення як системне поєднання його елементів. Обов'язкові та факультативні елементи юридичного складу кримінального правопорушення.

Конкретний зміст юридичного складу кримінального правопорушення як сукупність змістовних характеристик його обов'язкових елементів. Ознака юридичного складу кримінального правопорушення як конкретна змістовна характеристика його окремого елемента.

Юридичний склад кримінального правопорушення, кримінально-правова норма і диспозиція статей кримінального закону.

Проблеми класифікації юридичних складів кримінальних правопорушень. Підстави (критерії) поділу юридичних складів кримінальних правопорушень на види. Основні види юридичних складів кримінальних правопорушень та їх кримінально-правова характеристика.

Поняття кваліфікації кримінального правопорушення. Кваліфікація кримінального правопорушення – різновид юридичної кваліфікації в кримінальному праві. Кваліфікація кримінальне правопорушення як стадія застосування кримінального закону. Загальний механізм кваліфікації кримінального правопорушення. Формула кваліфікації кримінального правопорушення та юридичне формулювання звинувачення як основні форми закріплення кваліфікації кримінального правопорушення у процесуальних документах.

ТЕМА 5. Об'єкт і предмет кримінального правопорушення

Поняття об'єкта кримінального правопорушення. Об'єкт кримінального правопорушення і предмет (об'єкт) кримінально-правової охорони. Загальна характеристика механізму посягання на предмет кримінально-правової охорони. Спірні питання щодо об'єкта кримінального правопорушення в науці кримінального права.

Види об'єктів кримінального правопорушення. Підстави класифікації об'єктів кримінального правопорушення. Класифікація об'єктів кримінального правопорушення «по вертикалі» та «по горизонталі».

Родовий (спеціальний) об'єкт кримінального правопорушення. Соціальні та юридичні підстави виділення родового об'єкта кримінального правопорушення. Кримінально-правове значення родового об'єкта кримінального правопорушення.

Безпосередній об'єкт кримінального правопорушення та його кримінально-правове значення. Особливості відображення безпосереднього об'єкта в юридичному складі кримінального правопорушення. Основний та додатковий безпосередні об'єкти кримінального правопорушення та їх відмінність від факультативного предмета (об'єкта) кримінально-правової охорони.

Потерпілий від кримінального правопорушення та предмет кримінального правопорушення як факультативні елементи, що характеризують об'єкт кримінального правопорушення.

ТЕМА 6. Об'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Поняття об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Особливості елементів, що утворюють об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення. Кримінально-правове значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Діяння як обов'язковий елемент об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Загальні ознаки діяння як прояву поведінки людини. Вплив нездоланої сили, фізичного та психічного примусу на кримінальну відповідальність особи. Дія та бездіяльність як окремі форми діяння за кримінальним правом України.

Суспільне небезпечні наслідки кримінального правопорушення: поняття, види, кримінально-правове значення.

Причинний зв'язок між діянням і наслідками як один із видів зв'язку між елементами складу кримінального правопорушення. Основні філософські концепції причинного зв'язку та їх використання в різних кримінально-правових теоріях (*conditio sine qua non*, необхідного спричинення, адекватної причинності, фінальна теорія та ін.). Основні різновиди причинного зв'язку, їх кримінально-правовий зміст та значення.

Інші факультативні елементи, що характеризують об'єктивну сторону складу кримінального правопорушення (спосіб, час, місце, обстановка (ситуація), знаряддя та засоби вчинення кримінального правопорушення).

ТЕМА 7. Суб'єкт кримінального правопорушення

Поняття суб'єкта кримінального правопорушення за КК України. Особливості елементів складу кримінального правопорушення, що характеризують його суб'єкта. Співвідношення понять «суб'єкт кримінального правопорушення», «виконавець кримінального правопорушення», «особа винного» та «особистість особи, що вчинила кримінальне правопорушення».

Поняття осудної особи та неосудності за КК України. Формула неосудності. Обмежена осудність за КК України та її кримінально-правове значення. Особливості кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинені у стані сп'яніння, внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Вік суб'єкта кримінального правопорушення як обов'язковий елемент складу кримінального правопорушення. Вплив віку на кримінальну відповідальність особи. Основні правила встановлення віку суб'єкта кримінального правопорушення.

Спеціальний суб'єкт кримінального правопорушення як факультативний елемент складу кримінального правопорушення. Поняття спеціального суб'єкта кримінального правопорушення за КК України. Підстави класифікації спеціальних суб'єктів кримінального правопорушення та основні їх види. Вплив ознак спеціального суб'єкта кримінального правопорушення на кримінальну відповідальність.

ТЕМА 8. Суб'єктивна сторона складу кримінального правопорушення

Поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Особливості елементів, що утворюють суб'єктивну сторону складу кримінального правопорушення.

Поняття вини за КК України. Компоненти, що утворюють зміст вини. Спірні питання щодо вини в науці кримінального права. Ступінь вини як кримінально-правове поняття.

Підстави (критерії) поділу вини на форми та види. Кримінально-правове значення поділу вини на форми і види.

Умисел як форма вини. Види умислу за КК України. Особливості змісту інтелектуального та вольового моментів прямого та непрямого (евентуального) умислу. Вплив специфічної конструкції юридичного складу кримінального правопорушення на зміст умислу. Види умислу, що виділяються в теорії кримінального права: заздалегідь обдуманий умисел та умисел, що виник раптово; конкретизований та неконкретизований умисел. Кримінально-правове значення зазначених видів умислу.

Необережність як форма вини. Види необережності за КК України. Кримінальна протиправна самовпевненість, її інтелектуальний та вольовий моменти. Відмінність кримінальної протиправної самовпевненості від непрямого умислу. Кримінальна протиправна недбалість, її інтелектуальний та вольовий моменти. Об'єктивний та суб'єктивний критерії кримінальної

протиправної недбалості, її відмінність від казусу (випадку) в кримінальному праві.

Складна вина. Основні форми (прояви) складної вини в юридичних складах окремих кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення складної вини.

Мотив і мета кримінального правопорушення, їх види та кримінально-правове значення. Поняття фізіологічного афекту, його вплив на кримінальну відповідальність особи.

Помилка в кримінальному праві. Види помилок, їх вплив на вину та кримінально-правову оцінку поведінки особи.

РОЗДІЛ 4. Стадії вчинення кримінального правопорушення

ТЕМА 9. Стадії вчинення кримінального правопорушення

Поняття стадії кримінального правопорушення. Чинники, що впливають на визначення стадії кримінального правопорушення. Види стадій кримінального правопорушення за КК України.

Закінчене кримінальне правопорушення. Поняття закінченого кримінального правопорушення за КК України. Особливості родової юридичної конструкції складу закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення окремих різновидів умисних кримінальних правопорушень в залежності від особливостей їх юридичних складів.

Готування до кримінального правопорушення. Поняття готування до кримінального правопорушення за КК України. Особливості видової юридичної конструкції складу готування до кримінального правопорушення. Види підготовчих діянь за КК України та їх кримінально-правова характеристика. Відмінність готування до кримінального правопорушення від вияву наміру вчинити кримінальне правопорушення.

Замах на кримінальне правопорушення. Поняття замаху на кримінальне правопорушення за КК України. Особливості видової юридичної конструкції замаху на кримінальне правопорушення. Види замаху на кримінальне правопорушення та їх кримінально-правове значення. Відмінність замаху на кримінальне правопорушення від готування до кримінального правопорушення та від закінченого кримінального правопорушення.

Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення. Підстави такої відповідальності, особливості кваліфікації готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення. Основні проблеми караності незакінченого кримінального правопорушення та їх вирішення в КК України.

Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні. Поняття добровільної відмови за КК України. Особливості родової юридичної конструкції складу добровільної відмови. Кримінально-правові наслідки добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття.

РОЗДІЛ 5. Співучасть у кримінальному правопорушенні

ТЕМА 10. Співучасть у кримінальному правопорушенні

Поняття співучасті у кримінальному правопорушенні. Співучасть у кримінальному правопорушенні та інші прояви вчинення кримінального правопорушення за наявності зв'язку між кількома особами. Визначення поняття співучасті у кримінальному правопорушенні в КК України. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті. Спірні питання щодо співучасті у кримінальному правопорушенні в науці кримінального права.

Види співучасників кримінального правопорушення за КК України. Кримінально-правова характеристика ознак окремих співучасників – виконавця (співвиконавця), організатора, підбурювача, пособника.

Форми співучасті у кримінальному правопорушенні. Підстави (критерії) поділу співучасті у кримінальному правопорушенні на форми. Кримінально-правова характеристика окремих форм співучасті у кримінальному правопорушенні (співвиконавства, співучасті з розподілом ролей, вчинення кримінального правопорушення організованою групою, вчинення кримінального правопорушення злочинною організацією).

Кримінальна відповідальність співучасників. Підстави такої відповідальності, особливості кваліфікації діянь співучасників, вчинених у межах окремих форм співучасті у кримінальному правопорушенні. Межі кримінальної відповідальності співучасників при вчиненні кримінального правопорушення в співучасті зі спеціальним суб'єктом кримінального правопорушення, при вчиненні незакінченого кримінального правопорушення, при так званому ексцесі виконавця (співвиконавця). Особливості кримінальної відповідальності організаторів та учасників організованої групи чи злочинної організації.

Добровільна відмова співучасників. Особливості юридичного складу добровільної відмови виконавця (співвиконавця), організатора, підбурювача, пособника.

Причетність до кримінального правопорушення. Поняття причетності до кримінального правопорушення. Форми причетності до кримінального правопорушення. Відмінність окремих форм причетності до кримінального правопорушення від співучасті у кримінальному правопорушенні. Особливості кримінальної відповідальності за окремі форми причетності до кримінального правопорушення за КК України.

Посереднє вчинення (виконання) кримінального правопорушення. Поняття посереднього вчинення (виконання) кримінального правопорушення та його відмінність від співучасті у кримінальному правопорушенні. Основні різновиди посереднього вчинення кримінального правопорушення. Особливості кримінальної відповідальності за посереднє вчинення кримінального правопорушення.

Групове вчинення кримінального правопорушення за відсутності ознак співучасті у кримінальному правопорушенні. Особливості кримінальної

відповідальності суб'єкта кримінального правопорушення за групове його вчинення.

РОЗДІЛ 6. Множинність кримінальних правопорушень

ТЕМА 11. Множинність кримінальних правопорушень

Поняття множинності кримінальних правопорушень у кримінальному праві. Юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень.

Одиничні кримінальні правопорушення як структурні елементи множинності кримінальних правопорушень. Триваючі, продовжувані та складні (складені) кримінальні правопорушення, та кримінальні правопорушення з похідними наслідками як специфічні різновиди одиничних кримінальних правопорушень. Особливості об'єктивної сторони цих кримінальних правопорушень, відмінність їх від окремих форм множинності кримінальних правопорушень.

Форми множинності кримінальних правопорушень. Підстави (критерії) виділення окремих форм множинності кримінальних правопорушень. Проблеми систематизації різних проявів множинності кримінальних правопорушень у науці кримінального права. Форми множинності кримінальних правопорушень, що виділяються в КК України.

Повторність кримінальних правопорушень. Поняття повторності кримінальних правопорушень за КК України. Специфічні ознаки повторності кримінальних правопорушень. Відображення повторності кримінальних правопорушень в Загальній та Особливій частинах КК України. Види повторності. Кримінально-правове значення повторності кримінальних правопорушень.

Сукупність кримінальних правопорушень. Поняття сукупності кримінальних правопорушень за КК України. Специфічні ознаки сукупності кримінальних правопорушень. Відмінність сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції кримінально-правових норм. Види сукупності кримінальних правопорушень: ідеальна, реальна, реально-ідеальна. Кримінально-правове значення сукупності кримінальних правопорушень.

Рецидив кримінальних правопорушень. Поняття рецидиву кримінальних правопорушень за КК України. Специфічні ознаки рецидиву кримінальних правопорушень. Відображення рецидиву кримінальних правопорушень в Загальній та Особливій частинах КК України. Види рецидиву: загальний, спеціальний, простий, багаторазовий, пенітенціарний. Кримінально-правове значення рецидиву кримінальних правопорушень та окремих його видів.

Поєднання в поведінці особи кількох форм множинності кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення такого поєднання.

РОЗДІЛ 7. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

ТЕМА 12. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння

Поняття та юридична природа обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння. Проблеми класифікації цих обставин у науці кримінального права.

Необхідна оборона: поняття, ознаки, умови правомірності. Перевищення меж необхідної оборони. Юридична природа ситуації, передбаченої ч. 4 ст. 36 КК України. Провокація оборони.

Уявна оборона: поняття за КК України, юридична природа та основні різновиди. Вплив уявної оборони на кримінальну відповідальність особи.

Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення: поняття, ознаки, умови правомірності, відмінність від необхідної оборони. Відповідальність за перевищення заходів, необхідних для затримання кримінальне правопорушенняця.

Крайня необхідність: поняття, ознаки, умови правомірності, відмінність від необхідної оборони. Проблеми відповідальності за перевищення меж крайньої необхідності.

Фізичний або психічний примус: поняття та ознаки. Кримінально-правове значення фізичного та психічного примусу.

Невиконання наказу або розпорядження, його правовий зміст. Підстави визнання наказу або розпорядження законним. Поняття та ознаки явно кримінально протиправного наказу або розпорядження. Правові наслідки відмови від виконання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження. Особливості кримінальної відповідальності особи, яка віддала явно кримінально протиправний наказ або розпорядження, та особи, яка виконала такий наказ або розпорядження. Особливості кримінально-правової оцінки ситуації, в якій особа виконала наказ або розпорядження за обставин, коли вона не усвідомлювала і не могла усвідомлювати його кримінально протиправного характеру.

Діяння, пов'язане з ризиком: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Поняття та ознаки виправданості ризику за КК України. Невиправданий ризик та його кримінально-правове значення.

Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації: поняття та основний кримінально-правовий зміст. Специфічні підстави та особливості кримінальної відповідальності особи, яка виконує таке завдання.

Загальна характеристика обставин, що виключають кримінально протиправне діяння, які не передбачені КК України.

РОЗДІЛ 8. Кримінальна відповідальність та її підстави. Звільнення від кримінальної відповідальності

ТЕМА 13. Кримінальна відповідальність та її підстави

Поняття кримінальної відповідальності. Кримінальна відповідальність – різновид юридичної відповідальності. «Родові» та «видові» ознаки кримінальної відповідальності. Спірні питання щодо кримінальної відповідальності в науці кримінального права.

Кримінальна відповідальність як елемент механізму кримінально-правового регулювання: юридична природа, основний зміст, функції. Кримінальна відповідальність та інші елементи механізму кримінально-правового регулювання (кримінально-правові норми, юридичні факти, кримінально-правові відносини).

Форми кримінальної відповідальності. Підстави виділення окремих форм кримінальної відповідальності. Загальна характеристика окремих форм кримінальної відповідальності, що передбачені КК України (покарання, звільнення від покарання та його відбування). Юридична природа звільнення від кримінальної відповідальності як окремого інституту кримінального права України.

Підстава (підстави) кримінальної відповідальності. Визначення підстави кримінальної відповідальності в КК України.

ТЕМА 14. Звільнення від кримінальної відповідальності

Поняття звільнення від кримінальної відповідальності. Юридична природа та основний кримінально-правовий зміст звільнення від кримінальної відповідальності як окремого інституту в сучасному кримінальному праві.

Правові підстави та порядок звільнення від кримінальної відповідальності за КК України. Проблеми систематизації окремих різновидів звільнення від кримінальної відповідальності в теорії кримінального права. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності:

- 1) у зв'язку з дійовим каяттям;
- 2) у зв'язку з примиренням винного з потерпілим;
- 3) у зв'язку з передачею особи на поруки;
- 4) у зв'язку із зміною обстановки;
- 5) у зв'язку із закінченням строків давності;
- 6) на підставі закону України про амністію.

Загальна характеристика спеціальних видів звільнення від кримінальної відповідальності, передбачених в нормах Особливої частини КК України.

РОЗДІЛ 9. Поняття та види покарань. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування

ТЕМА 15. Покарання та його види

Поняття покарання за КК України. Ознаки покарання. Покарання в системі заходів кримінально-правового впливу.

Мета покарання за КК України. Спірні питання щодо мети (цілей) покарання в науці кримінального права. Кара, виправлення засуджених, загальна та спеціальна превенція як окремі цілі (складові мети) покарання. Проблеми ієрархії цілей покарання при застосуванні окремих видів покарань.

Поняття виду покарання. Система видів покарання в кримінальному праві. Основні ознаки (характеристики) системи видів покарання за КК України. Кримінально-правове значення системи видів покарання.

Види покарань за КК України. Штраф. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Громадські роботи. Виправні роботи. Службові обмеження для військовослужбовців. Конфіскація майна та її відмежування від спеціальної конфіскації. Арешт, Обмеження волі. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців. Позбавлення волі на певний строк. Довічне позбавлення волі.

Смертна кара як вид покарання в кримінальному праві окремих держав. Смертна кара в історії кримінального права України. Рішення Конституційного Суду України від 29 грудня 1999 р. щодо неконституційності положень КК України 1960 р. в частині, що передбачає смертну кару як вид покарання, – правова підстава скасування смертної кари в Україні.

ТЕМА 16. Призначення покарання

Призначення покарання як специфічний етап застосування кримінально-правових норм. Обрання конкретної міри покарання, його основний кримінально-правовий зміст.

Загальні засади призначення покарання, їх юридична природа та загальний зміст. Загальні правила призначення покарання за КК України. Призначення покарання у межах, встановлених у санкції статті (частини статті) КК України, яка передбачає відповідальність за вчинений кримінальний правопорушення. Винятки з цього правила, що передбачені в КК України. Дотримання при призначенні покарання положень Загальної частини КК України. Врахування при призначенні покарання ступеня тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особи винного та обставин справи, що пом'якшують чи обтяжують покарання. Зв'язок призначення покарання з метою спеціальної та загальної превенції.

Загальна характеристика обставин, що пом'якшують чи обтяжують покарання. Особливості врахування таких обставин при призначенні покарання в окремих кримінально-правових ситуаціях.

Призначення покарання за незакінчене кримінальне правопорушення та за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті. Юридична природа та

особливості врахування при призначенні покарання обставин, передбачених ст. 68 КК України.

Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом. Підстави та види такого пом'якшення покарання. Інші випадки пом'якшення покарання при його призначенні, що передбачені КК України.

Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю кримінальних правопорушень. Умови, порядок та принципи призначення остаточного покарання за сукупністю кримінальних правопорушень, за які особа засуджується одним вироком. Особливості призначення остаточного покарання за сукупністю кримінальних правопорушень, за які особа засуджується кількома вирокми.

Призначення покарання за сукупністю вироків. Умови, порядок та принципи призначення остаточного покарання за сукупністю вироків. Межі остаточного покарання, що призначається за сукупністю вироків. Особливості та порядок призначення покарання особі, яка засуджується за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків одночасно.

Правила складання покарань та зарахування попереднього ув'язнення. Особливості складання окремих видів основних покарань. Виконання додаткових покарань різних видів. Особливості зарахування попереднього ув'язнення при призначенні окремих видів основних покарань. Обчислення строків покарання.

ТЕМА 17. Звільнення від покарання та його відбування

Поняття та юридична природа звільнення від покарання та його відбування. Основний кримінально-правовий зміст звільнення від покарання та його відбування, його відмінність від звільнення від кримінальної відповідальності.

Проблеми систематизації окремих різновидів звільнення від покарання та його відбування. Звільнення від покарання, звільнення від подальшого відбування покарання, заміна покарання більш м'яким та пом'якшення призначеного покарання як окремі форми (субінститути) інституту звільнення від покарання та його відбування.

Звільнення від покарання, його специфічний кримінально-правовий зміст. Звільнення від покарання особи у зв'язку з втратою нею суспільної небезпеки. Звільнення від покарання особи у зв'язку із закінченням строків давності. Інші різновиди безумовного звільнення від покарання, що передбачені КК України. Звільнення від відбування покарання з випробуванням. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років. Інші різновиди умовного звільнення від покарання, що передбачені КК України.

Звільнення від подальшого відбування покарання, його специфічний кримінально-правовий зміст. Звільнення від подальшого відбування покарання особи, засудженої за діяння, караність якого законом усунена.

Звільнення від подальшого відбування покарання особи у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку. Інші різновиди безумовного звільнення від відбування покарання, що передбачені КК України. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання. Інші різновиди умовного звільнення від відбування покарання, що передбачені КК України.

Заміна покарання більш м'яким, його специфічний кримінально-правовий зміст. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким. Заміна виправних робіт штрафом. Інші різновиди заміни покарання більш м'яким, що передбачені КК України.

Пом'якшення призначеного покарання, його специфічний кримінально-правовий зміст. Зниження призначеної особі міри покарання до максимальної межі, встановленої санкцією нового закону, що пом'якшує кримінальну відповідальність. Інші різновиди пом'якшення покарання, що передбачені КК України.

Особливості звільнення від покарання та його відбування на підставі закону України про амністію або акта про помилування.

РОЗДІЛ 10. Судимість. Заходи кримінально-правового характеру

ТЕМА 18. Судимість

Поняття судимості. Часові межі судимості. Обставини, які зумовлюють визнання особи такою, що не має судимості. Загально-правові та кримінально-правові наслідки судимості.

Погашення судимості. Загальні умови та строки погашення судимості. Особливості обчислення строків погашення судимості при перебігу давності виконання вироку, при умовно-достроковому звільненні від покарання чи заміні його більш м'яким. Погашення судимості в осіб, щодо яких застосовано закон України про амністію або акт про помилування. Переривання строку погашення судимості.

Зняття судимості. Умови та підстави зняття судимості, що передбачені КК України.

ТЕМА 19. Заходи кримінально-правового характеру

Поняття та види заходів кримінально-правового характеру.

Поняття примусових заходів медичного характеру, їх юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Мета (цілі) примусових заходів медичного характеру.

Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру. Види примусових заходів медичного характеру. Особливості застосування окремих видів примусових заходів медичного характеру, що передбачені КК України. Продовження, зміна або припинення застосування примусових заходів медичного характеру.

Поняття примусового лікування, його юридична природа та основний кримінально-правовий зміст. Особи, до яких може бути застосоване примусове лікування. Місця примусового лікування, визначені КК України.

Спеціальна конфіскація. Підстави застосування спеціальної конфіскації. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Підстави для застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру. Юридичні особи, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.

Примусові заходи виховного характеру, що застосовуються до особи, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, вчинила суспільне небезпечне діяння. Види заходів кримінально-правового впливу, що можуть бути застосовані до неповнолітнього та малолітнього за КК України.

Обмежувальні заходи. Місце та роль обмежувальних заходів у системі заходів кримінально-правового характеру та запобігання домашнього насильства. Підстави та передумови застосування обмежувальних заходів, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Обовязки та заборони, які можуть бути покладені судом до особи, що вчинила домашнє насильство.

РОЗДІЛ 11. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

ТЕМА 20. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх

Неповнолітні та малолітні як особливі суб'єкти охоронних кримінально-правових відносин. Примусові заходи виховного характеру, що застосовуються до особи, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, вчинила суспільне небезпечне діяння.

Звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності. Підстави звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру. Особливості звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.

Види покарань, що можуть бути застосовані до неповнолітніх. Особливості застосування до неповнолітніх окремих видів покарань (штраф, громадські роботи, виправні роботи, арешт, позбавлення волі на певний строк).

Призначення покарання неповнолітнім. Додаткові правові орієнтири, які враховує суд при призначенні покарання неповнолітньому. Межі остаточного

покарання, яке може бути призначене неповнолітньому за сукупністю кримінальних правопорушень та за сукупністю вироків.

Звільнення неповнолітнього від покарання та його відбування. Особливості звільнення неповнолітнього від відбування покарання з випробуванням, звільнення від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру, звільнення від покарання у зв'язку із закінченням строків давності, умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.

Особливості погашення і зняття судимості в осіб, які вчинили кримінальне правопорушення до досягнення ними вісімнадцятирічного віку.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

РОЗДІЛ 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права. Основи кримінально-правової кваліфікації

ТЕМА 1. Поняття, система і значення Особливої частини кримінального права

Різні значення словосполучення «Особлива частина кримінального права України». Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права, як складова частина єдиної науки кримінального права та як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі.

Особлива частина кримінального права України як специфічний розділ окремої галузі права. Підстави поділу кримінального права України на Загальну та Особливу частини. Особливості нормативних приписів (кримінально-правових норм), що утворюють її зміст. Джерела Особливої частини кримінального права України.

Система Особливої частини кримінального права України, її поняття та особливості. Основні правила систематизації Особливої частини кримінального права України. Роль законодавчої техніки в побудові системи Особливої частини кримінального права України. Загальна характеристика системи Особливої частини КК України 2001 р.

Наскрізні юридичні поняття (юридичні конструкції) Особливої частини КК: близькі родичі, близькі особи, члени сім'ї; малолітній, неповнолітній, дитина; насильство; насильство, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я особи; насильство, яке є небезпечним для життя чи здоров'я особи; втручання; перешкоджання; знищення; пошкодження; примушування; погроза; тяжкі наслідки; загибель людей.

Особливості змісту наведених юридичних понять (юридичних конструкцій) в окремих статтях Особливої частини КК України.

Значення Особливої частини кримінального права України.

Особлива частина кримінального права України як складова частина єдиної науки кримінального права. Особливості предмета та основних методів наукових досліджень. Провідні українські вчені в галузі Особливої частини кримінального права та основні напрямки їх наукових досліджень. Завдання науки кримінального права щодо дослідження норм Особливої частини КК України 2001 р. та практики їх застосування.

Особлива частина кримінального права України як навчальна дисципліна в юридичному вищому навчальному закладі, її предмет та основні методи його дослідження.

Основні теоретичні форми вивчення Особливої частини кримінального права: систематизація (класифікація) юридичних складів кримінальних правопорушень в межах Особливої частини Кримінального кодексу України та її окремих розділів; загальна характеристика окремих груп кримінальних правопорушень; аналіз юридичного складу (юридичних складів)

кримінального правопорушення певного виду; особливості юридичних складів окремих кримінальних правопорушень; розмежування юридичних складів кримінальних правопорушень окремих видів; кваліфікація множинності кримінальних правопорушень певних видів.

Основні практичні форми вивчення Особливої частини кримінального права України: розв'язання задач (казусів); вирішення узагальнених кримінально-правових ситуацій, що стосуються кримінальних правопорушень окремих видів; кримінально-правова кваліфікація окремих форм множинності кримінальних правопорушень.

Роль роз'яснень Пленуму Верховного Суду України у засвоєнні Особливої частини кримінального права. Необхідність опрацювання узагальнень правозастосовної практики та вивчення окремих кримінальних проваджень щодо певних категорій кримінальних правопорушень.

ТЕМА 2. Основи кримінально-правової кваліфікації

Зміст кримінально-правової кваліфікації. Кримінально-правова кваліфікація як частина процесу застосування кримінального закону. Оцінка суспільно небезпечної поведінки в ході кримінально-правової кваліфікації. Визначення кримінально-правової норми, що передбачає відповідальність за вчинення суспільно небезпечного діяння.

Поняття кримінально-правової кваліфікації та її види. Кваліфікація кримінального правопорушення та кваліфікація суспільно небезпечних діянь, які не є кримінальними правопорушеннями. Умови правильної кваліфікації. Фактична та нормативна підстави кримінально-правової кваліфікації.

Юридичне закріплення результатів кримінально правової кваліфікації. Виклад фактичних обставин справи, складання формули кваліфікації та формулювання звинувачення – складові кримінально-правової кваліфікації як юридичної діяльності. Значення та вимоги до формули кваліфікації.

Принципи кримінально-правової кваліфікації та їх значення.

РОЗДІЛ 2. Злочини проти основ національної безпеки України

ТЕМА 3. Злочини проти основ національної безпеки України

Національна безпека України як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика злочинів проти основ національної безпеки України.

Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади: особливості конструкції юридичних складів та види цього злочину. Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України

Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України: аналіз юридичного складу злочину, особливості кваліфікації за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Державна зрада: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної

відповідальності особи, що вчинила державну зраду. Посягання на життя державного чи громадського діяча: аналіз юридичного складу злочину. Диверсія: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу злочину, форми диверсії. Шпигунство: аналіз юридичного складу злочину; особливості звільнення від кримінальної відповідальності особи, що вчинила шпигунство.

Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань.

РОЗДІЛ 3. Кримінальні правопорушення проти життя, здоров'я, волі, честі та гідності особи, її статевої свободи та статевої недоторканості

ТЕМА 4. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи

Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення проти життя. Кримінально-правове поняття вбивства. Види вбивств за КК України. Умисне вбивство без обтяжуючих і без пом'якшуючих обставин: відмежування від інших видів умисних вбивств. Умисне вбивство при обтяжуючих обставинах: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, особливості кваліфікації окремих його різновидів. Умисні вбивства при пом'якшуючих обставинах: особливості юридичних складів умисного вбивства, вчиненого в стані сильного душевного хвилювання, умисного вбивства матір'ю своєї новонародженої дитини та умисного вбивства при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення. Вбивство через необережність: особливості суб'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Доведення до самогубства: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Кримінальні правопорушення проти здоров'я. Поняття тілесного ушкодження: медичний та юридичний аспекти. Види тілесних ушкоджень за КК України. Залежність ступеня тяжкості тілесних ушкоджень від тривалості розладу здоров'я та розміру стійкої втрати працездатності. Умисне тяжке тілесне ушкодження: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне за пом'якшуючих обставин: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Умисне легке тілесне ушкодження: види, особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Необережне тяжке або середньої тяжкості

тілесне ушкодження: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Побої і мордування: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Домашнє насильство: поняття та юридичний склад кримінального правопорушення. Каткування: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти особистої безпеки. Погроза вбивством: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін складу кримінального правопорушення, відмежування від готування до умисного вбивства. Зараження венеричною хворобою; зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту чи іншої невиліковної інфекційної хвороби; розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, які вчинюються у сфері медичного обслуговування (незаконна лікувальна діяльність, ненадання допомоги хворому медичним працівником, неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником, порушення прав пацієнта, незаконне проведення дослідів над людиною, порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини, насильницьке донорство, незаконне розголошення лікарської таємниці): загальна характеристика, особливості юридичних складів.

Інші кримінальні правопорушення, що ставлять в небезпеку життя та здоров'я людини (незаконне проведення абортів або стерилізації; залишення в небезпеці; ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані; неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей): загальна характеристика, особливості юридичних складів.

ТЕМА 5. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи

Воля людини як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти волі особи.

Кримінальні правопорушення, що посягають на волю людини. Насильницьке зникнення. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Захоплення заручників; аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Підміна дитини: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо передачі людини: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Примушування до шлюбу: поняття та юридичний склад кримінального правопорушення.

Експлуатація дітей: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне поміщення в психіатричний заклад: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Використання малолітньої дитини для заняття жебрацтвом.

ТЕМА 6. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості

Статева свобода та статева недоторканість людини як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.

Кримінальні правопорушення, що посягають на статева свободу та статева недоторканість особи. Згвалтування: поняття та аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Сексуальне насильство: поняття, особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Інші статеві кримінальні правопорушення (примушування до вступу в статевий зв'язок; статеві зносини з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку; розбещення неповнолітніх): особливості юридичних складів, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

РОЗДІЛ 4. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

ТЕМА 7. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина

Окремі конституційні права і свободи людини і громадянина як об'єкт кримінально-правової охорони.

Загальна характеристика та систематизація кримінальних правопорушень проти особистих прав і свобод людини та громадянина.

Кримінальні правопорушення проти окремих політичних прав громадянина України (перешкоджання здійсненню виборчого права; неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів; порушення таємниці голосування; порушення законодавства про референдум): особливості юридичних складів, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Кримінальні правопорушення, що посягають на рівність конституційних прав громадян та їх рівність перед законом. Порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної належності або ставлення до релігії: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на недоторканість приватного життя громадян (порушення недоторканості житла; порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер;

порушення недоторканності приватного життя): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на нормальний розвиток неповнолітніх та матеріальне забезпечення осіб, що потребують соціального захисту, їх особисту безпеку (ухилення від сплати аліментів на утримання дітей; ухилення від сплати коштів на утримання непрацездатних батьків; злісне невиконання обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування; зловживання опікунськими правами; розголошення таємниці усиновлення (удочеріння)): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень. Незаконні дії щодо усиновлення (удочеріння): аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на трудові права громадян (перешкоджання законній професійній діяльності журналістів; грубе порушення законодавства про працю; грубе порушення угоди про працю; не виплата заробітної плати, стипендії, пенсії чи інших установлених законом виплат): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на права громадян, на захист своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів (перешкоджання законній діяльності професійних спілок, політичних партій, громадських організацій; примушування до участі у страйку або перешкоджання участі у страйку; порушення права на отримання освіти; порушення права на безоплатну медичну допомогу): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на право інтелектуальної власності та авторські права (порушення авторського права і суміжних прав; порушення прав на об'єкти промислової власності): аналіз юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на свободу світогляду і віросповідання, порядок відправлення релігійних культів та порядок поведіння з культовими (релігійними) цінностями (пошкодження релігійних споруд чи культових будинків; незаконне утримування, осквернення або знищення релігійних святинь; перешкоджання здійсненню релігійного обряду; посягання на здоров'я людей під приводом проповідання релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів): особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

РОЗДІЛ 5. Кримінальні правопорушення проти власності, у сфері господарської діяльності та проти довкілля

ТЕМА 8. Кримінальні правопорушення проти власності

Власність та право власності як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти власності. Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень проти власності за чинним кримінальним законодавством України.

Корисливі посягання на власність. Розкрадання чужого майна як родова юридична конструкція окремих корисливих посягань на власність. Ознаки, форми та види розкрадання. Крадіжка: таємний спосіб викрадення майна як специфічна ознака крадіжки; кваліфіковані види крадіжки. Грабіж: відкритий спосіб викрадення майна як специфічна ознака грабежу; кваліфіковані види грабежу; характер насильства і погрози насильством при насильницькому грабежі. Розбій: особливості конструкції основного юридичного складу кримінального правопорушення; характер насильства і погрози насильством при розбої; кваліфіковані види розбою; розбій та інші кримінальні правопорушення – розмежування юридичних складів, кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень. Викрадення шляхом демонтажу та іншим засобом електричних мереж, кабельних ліній зв'язку та їх обладнання: особливості предмета кримінального правопорушення та способів його вчинення. Вимагання: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення; відмежування вимагання від насильницького грабежу та розбою, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Шахрайство: предмет та способи шахрайства як специфічні елементи його юридичних складів; шахрайство та інші кримінальні правопорушення – розмежування та кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем: особливості юридичних складів кримінальних правопорушень, розмежування з іншими кримінальними правопорушеннями проти власності. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою: особливості юридичних складів кримінальних правопорушень, відмежування від шахрайства, привласнення та розтрати майна. Привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Некорисливі посягання на власність. Умисне знищення або пошкодження майна: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфіковані види кримінального правопорушення. Необережне знищення або пошкодження майна: особливості конструкції об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Порухення обов'язків щодо охорони майна: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Погроза знищення майна: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Придбання або збут майна, завідомо здобутого кримінальним правопорушенням шляхом: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

ТЕМА 9. Кримінальні правопорушення у сфері господарської діяльності

Економічна діяльність, господарська діяльність та підприємницька діяльність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері господарської

діяльності. Систематизація юридичних складів кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності за КК України.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок здійснення господарської діяльності та окремих її видів. Порухення порядку зайняття господарською та банківською діяльністю: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, види діяльності, що підлягають ліцензуванню. Зайняття забороненими видами господарської діяльності: зміст поняття «види господарської діяльності, щодо яких є спеціальна заборона», встановлена законом, та його співвідношення з поняттям «види діяльності, заборонені кримінальним законом», кваліфіковані види цього кримінального правопорушення. Фіктивне підприємництво: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Фіктивне банкрутство: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Доведення до банкрутства: особливості об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на фінансову діяльність. Ухилення від сплати податків, зборів, інших обов'язкових платежів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Шахрайство з фінансовими ресурсами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Контрабанда: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок виготовлення і використання документів в господарській діяльності. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів чи білетів державної лотереї: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок формування та витрачання бюджетних коштів.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок реалізації споживачам товарів і надання послуг. Випуск або реалізація недоброякісної продукції: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на свободу господарської діяльності. Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю: особливості предмета та способів вчинення кримінального правопорушення, форми підприємницького шпигунства. Розголошення комерційної таємниці: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальне правопорушення, що посягають на відносини у сфері приватизації державного чи комунального майна. Незаконна приватизація державного, комунального майна: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 10. Кримінальні правопорушення проти довкілля

Екологічна безпека навколишнього природного середовища як родовий об'єкт кримінальних правопорушень проти довкілля. Особливості безпосередніх об'єктів кримінальних правопорушень проти довкілля.

Кримінальні правопорушення проти екологічної безпеки (порушення правил екологічної безпеки; невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення; приховування або перекручення відомостей про екологічний стан або захворюваність населення; проектування чи експлуатація споруд без систем захисту довкілля): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання землі, її надр (забруднення або псування земель; порушення правил охорони надр; безгосподарське використання земель): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання водних ресурсів та атмосферного повітря (порушення правил охорони вод; забруднення моря; порушення законодавства про континентальний шельф України; забруднення атмосферного повітря): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок використання об'єктів флори і фауни (знищення або пошкодження лісових масивів; незаконна порубка лісу; порушення законодавства про захист рослин; незаконне полювання; незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом; проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів; порушення ветеринарних правил; умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду): загальна характеристика, особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

РОЗДІЛ 6. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки, безпеки виробництва, безпеки руху та експлуатації транспорту

ТЕМА 11. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки

Громадська безпека як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти громадської безпеки.

Створення та керівництво злочинною спільнотою або лачинною організацією, участь у них та кримінальні правопорушення, що вчинюються ними чи пов'язаних з ними: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Встановленн або поширення злочинного впливу. Поняття злочинного впливу та особи, яка перебуває у статусі суб'єкта підвищеного злочинного впливу, в тому числі «вора в законі».

Організація сприяння у проведенні або участь у злочинному зібранні (сходці). Звернення за застосування злочинного впливу.

Сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Бандитизм: ознаки банди, форми бандитизму, особливості кваліфікації бандитизму, пов'язаного з вчиненням інших кримінальних правопорушень. Терористичний акт: особливості юридичних складів кримінального правопорушення; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань: особливості юридичних складів кримінального правопорушення; підстава звільнення від кримінальної відповідальності.

Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими речовинами чи радіоактивними матеріалами. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями; підстава звільнення від кримінальної відповідальності. Недбале зберігання вогнепальної зброї або бойових припасів: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Незаконне поводження з радіоактивними матеріалами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Порушення правил, що забезпечують громадську безпеку. Порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Інші кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 12. Кримінальні правопорушення проти безпеки виробництва

Безпека виробництва як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти безпеки виробництва.

Кримінальні правопорушення у сфері безпеки праці. Порушення вимог законодавства про охорону праці: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Інші кримінальних правопорушень у сфері безпеки виробництва. Порухення правил безпеки на вибухонебезпечних підприємствах або у вибухонебезпечних цехах: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порухення правил ядерної або радіаційної безпеки: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порухення правил, що стосуються безпечного використання промислової продукції або безпечної експлуатації будівель і споруд: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 13. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту

Безпека руху та експлуатації транспорту як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту та проблеми систематизації їх юридичних складів.

Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатацію всіх видів транспорту. Пошкодження шляхів сполучення і транспортних засобів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Примушування працівника транспорту до невиконання своїх службових обов'язків: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Порухення чинних на транспорті правил: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатацію залізничного, повітряного, водного та магістрального трубопровідного транспорту. Порухення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на безпеку руху та експлуатацію автомобільного та міського електричного транспорту. Порухення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції. Незаконне заволодіння транспортним засобом: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю кримінальних правопорушень. Знищення, підробка або заміна номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

РОЗДІЛ 7. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

ТЕМА 14. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності

Громадський порядок і моральність як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти громадського порядку і моральності.

Кримінальні правопорушення проти громадського порядку. Групове порушення громадського порядку: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Масові заворушення: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Хуліганство: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Кримінальні правопорушення проти моральності. Наруга над могилою: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Нищення, руйнування чи псування пам'яток історії або культури: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Жорстоке поводження з тваринами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Ввезення, виготовлення або розповсюдження творів, що пропагують культ насильства і жорстокості: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Створення або утримання місць розпусти і звідництво: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Проституція або примушування чи втягнення до заняття проституцією: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

ТЕМА 15. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення

Здоров'я населення як об'єкт кримінально-правової охорони.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів. Контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів кримінального

правопорушення. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Схиляння до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Незаконне публічне вживання наркотичних засобів: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Інші кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту; посів або вирощування снотворного маку чи конопель; незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання прекурсорів; викрадення, привласнення, вимагання прекурсорів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем; викрадення, привласнення, вимагання обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів, чи заволодіння ним шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем та інші незаконні дії з таким обладнанням; організація або утримання місць для незаконного вживання, виробництва чи виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів; незаконне виготовлення, підроблення, використання чи збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів; незаконна видача рецепта на право придбання наркотичних засобів або психотропних речовин), особливості їх юридичних складів.

Інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення. Використання коштів, здобутих від незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими

кримінальними правопорушеннями. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, перевезення, пересилання, зберігання з метою збуту або збут отруйних і сильнодіючих речовин: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконна організація або утримання місць для вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Спонування неповнолітніх до застосування допінгу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Схиляння неповнолітніх до вживання одурманюючих засобів: особливості юридичного складу кримінального правопорушення.

РОЗДІЛ 8. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканості державного кордону України, забезпечення призову та мобілізації. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

ТЕМА 16. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації

Зовнішня, внутрішня та інформаційна безпека як об'єкти кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації.

Кримінальні правопорушення, що порушують правила охорони та зберігання державної чи службової таємниці. Розголошення державної таємниці: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Втрата документів, що містять державну таємницю: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від розголошення державної таємниці. Передача або збирання відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, яка є власністю держави: особливості предмета кримінального правопорушення, відмежування від державної зради та шпигунства.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок перетинання державного кордону України та правила переміщення через її митний кордон окремих предметів. Незаконне перетинання державного кордону: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що порушують встановлений порядок комплектування Збройних Сил України. Ухилення від призову на строкову військову службу: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Ухилення від призову за мобілізацією: особливості об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення.

Ухилення від військового обліку або спеціальних зборів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 17. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів

Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти порядку управління за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення, що посягають на загальні засади управлінської діяльності в державі. Наруга над державними символами: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне перешкоджання організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Захоплення державних або громадських будівель чи споруд: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичного складу кримінального правопорушення. Самовільне присвоєння владних повноважень або звання службової особи: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Самоправство: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Кримінальні правопорушення, що посягають на окремі блага та інтереси фізичних осіб як суб'єктів управлінської діяльності. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Втручання в діяльність працівника правоохоронного органу: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Умисне знищення або пошкодження майна працівника правоохоронного органу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших

кримінальних правопорушень. Захоплення представника влади або працівника правоохоронного органу як заручника: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Погроза або насильство щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Погроза або насильство щодо журналіста. Умисне знищення або пошкодження майна журналіста. Посягання на життя журналіста. Захоплення журналіста як заручника.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок функціонування матеріальних носіїв управлінської діяльності. Викрадення, привласнення, вимагання документів, штампів, печаток, заволодіння ними шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем або їх пошкодження: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Незаконне використання спеціальних технічних засобів негласного отримання інформації: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

РОЗДІЛ 9. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

ТЕМА 18. Кримінальні правопорушення у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж

Безпека комп'ютерної інформації як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері використання електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж.

Незаконне втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Викрадення, привласнення, вимагання комп'ютерної інформації або заволодіння нею шляхом шахрайства чи зловживання службовим становищем: особливості предмета та об'єктивної сторони юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від суміжних кримінальних правопорушень. Порушення правил експлуатації

автоматизованих електронно-обчислювальних систем: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

ТЕМА 19. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Сфера службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг як об'єкт кримінально-правової охорони.

Поняття службової особи та службового кримінального правопорушення.

«Загальні» юридичні склади службових кримінальних правопорушень. Зловживання владою або службовим становищем: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, суб'єктом яких є службова особа. Зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу: особливості основного юридичного складу кримінального правопорушення; кваліфіковані види кримінального правопорушення; кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Службова недбалість: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів кримінального правопорушення. Службове підроблення: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями.

Декларування недостовірної інформації.

Неправомірна вигода як родове поняття окремої групи службових кримінальних правопорушень. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі: особливості юридичних складів кримінального правопорушення; підстави звільнення від кримінальної відповідальності особи, яка надала неправомірну вигоду. Провокація підкупу: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. Підкуп особи, яка надає публічні послуги.

РОЗДІЛ 10. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

ТЕМА 20. Кримінальні правопорушення проти правосуддя

Правосуддя як об'єкт кримінально-правової охорони. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти правосуддя за чинним кримінальним законодавством України.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, що вчинюються службовими особами, які здійснюють чи забезпечують здійснення

правосуддя. Завідомо незаконні затримання, привід або арешт: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Примушування давати показання: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Постановлення суддею (суддями) завідомо неправосудного вироку, рішення, ухвали або постанови: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Невжиття заходів безпеки щодо осіб, взятих під захист; розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист: аналіз юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані особами, на яких покладено обов'язки зі сприяння у здійсненні правосуддя. Завідомо неправдиве показання: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Відмова свідка від давання показань або відмова експерта чи перекладача від виконання покладених на них обов'язків: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані засудженими або особами, які знаходяться під вартою. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та у виді позбавлення волі: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Невиконання обмежувальних заходів, обмежувальних приписів або не проходження програми для кривдників. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості. Злісне ухиленняч особи від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт. Злісна непокоря вимогам адміністрації установи виконання покарань: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Втеча із спеціалізованого лікувального закладу: особливості об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Порушення правил адміністративного нагляду: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення проти правосуддя, вчинювані особами, які не мають безпосереднього відношення до здійснення правосуддя. Втручання

в діяльність судових органів: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Незаконне втручання в роботу автоматизованої системи документообігу суду. Погроза або насильство щодо судді, народного засідателя чи присяжного: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Умисне знищення або пошкодження майна судді, народного засідателя чи присяжного: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Посягання на життя судді, народного засідателя чи присяжного у зв'язку з їх діяльністю, пов'язаною зі здійсненням правосуддя: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Невиконання судового рішення: особливості об'єктивної сторони юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від інших кримінальних правопорушень. Завідомо неправдиве повідомлення про вчинення кримінального правопорушення: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Перешкоджання з'явленню свідка, потерпілого, експерта, примушування їх до відмови від давання показань чи висновку: особливості об'єктивної сторони юридичного складу кримінального правопорушення. Приховування кримінального правопорушення: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Незаконні дії щодо майна, на яке накладено арешт, заставленого майна, яке описано чи підлягає конфіскації: особливості об'єктивної сторони та суб'єкта юридичного складу кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на життя, здоров'я, особисту безпеку, інші блага та інтереси захисників чи представників особи у зв'язку з їх діяльністю з надання правової допомоги. Втручання в діяльність захисника чи представника особи: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення. Погроза або насильство щодо захисника чи представника особи; умисне знищення або пошкодження майна захисника чи представника особи: особливості об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів кримінальних правопорушень. Посягання на життя захисника чи представника особи у зв'язку з діяльністю, пов'язаною з наданням правової допомоги: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

РОЗДІЛ 11. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

ТЕМА 21. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби

Поняття військового кримінального правопорушення. Військовий кримінальне правопорушення і військовий дисциплінарний проступок. Юридична природа застосування правил Дисциплінарного статуту Збройних Сил України за діяння, передбачені в деяких статтях розділу XIX КК України.

Кримінальні правопорушення, що посягають на порядок взаємовідносин між військовослужбовцями. Непокора: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від невиконання наказу. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, кваліфікація за сукупністю з іншими кримінальними правопорушеннями. Погроза або насильство щодо начальника: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості: особливості юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок проходження військової служби. Самовільне залишення військової частини або місця служби: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, відмежування від дезертирства та від самовільного залишення поля бою або відмови діяти зброєю. Ухилення від військової служби шляхом самокалічення або іншим способом: способи вчинення кримінального правопорушення, мотив і мета кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок користування військовим майном. Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок поводження зі зброєю та порядок експлуатації військової техніки. Порушення правил поводження зі зброєю, а також із речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення.

Кримінальні правопорушення, що посягають на встановлений порядок несення окремих видів військової служби.

Кримінальні правопорушення, що порушують правила охорони та зберігання військових відомостей. Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості: особливості предмета, об'єктивної та суб'єктивної сторін юридичних складів кримінального правопорушення.

Військові службові кримінальні правопорушення. Поняття військової службової особи. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень: особливості об'єктивної сторони юридичних складів кримінального правопорушення. Недбале ставлення до військової служби; бездіяльність військової влади: особливості юридичних складів кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення, вчинювані в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці. Здача або залишення ворогові засобів ведення війни; самовільне залишення поля бою або відмова діяти зброєю; добровільна здача в полон; злочинні дії військовослужбовця, який перебуває в полоні; мародерство; насильство над населенням у районі воєнних дій; погане поводження з військовополоненими; незаконне використання символіки Червоного Хреста і Червоного Півмісяця та зловживання ними: загальна

характеристика та особливості юридичних складів цих кримінальних правопорушень.

ТЕМА 22. Кримінальне правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку

Загальна характеристика та види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Міжнародні кримінальних правопорушень та кримінальних правопорушень міжнародного характеру.

Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства. Пропаганда війни: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Планування, підготовка, розв'язування та ведення агресивної війни: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Порушення законів та звичаїв війни: особливості юридичних складів кримінального правопорушення, зокрема, порушення, пов'язані з застосуванням засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, та інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Застосування зброї масового знищення: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Розроблення, виробництво, придбання, зберігання, збут, транспортування зброї масового знищення: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Екоцид: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення. Геноцид: аналіз юридичного складу кримінального правопорушення.

Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів.

Кримінальні правопорушення проти міжнародного правопорядку. Посягання на життя представника іноземної держави: особливості юридичного складу кримінального правопорушення. Кримінальні правопорушення проти осіб та установ, що мають міжнародний захист: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Незаконне використання символіки Червоного Хреста і Червоного Півмісяця: особливості юридичного складу кримінального правопорушення, відмежування від кримінального правопорушення, передбаченого ст. 435 КК України. Піратство: особливості юридичних складів кримінального правопорушення. Найманство: аналіз юридичних складів кримінального правопорушення, що охоплюються цим поняттям.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

ТЕМА 1. Кримінально-виконавче право, поняття, предмет та система. Кримінально-виконавче законодавство України

Поняття кримінально-виконавчого права. Предмет та система кримінально-виконавчого права. Методи кримінально-виконавчого права.

Місце кримінально-виконавчого права в системі правових наук. Поняття науки кримінально-виконавчого права. Система кримінально-виконавчого права як навчальної дисципліни.

Поняття кримінально-виконавчого законодавства України. Мета і завдання кримінально-виконавчого законодавства України. Особливості кримінально-виконавчих правовідносин.

Особливості норм кримінально-виконавчого права та їх структура. Загальна характеристика та структура Кримінально-виконавчого кодексу України.

ТЕМА 2. Правовий статус засуджених

Поняття та види правового статусу громадян України.

Поняття та характеристика правового статусу осіб, які відбувають кримінальні покарання.

Зміст правового статусу засуджених.

Комплекс правообмежень, що регламентовані правовим статусом осіб, які відбувають кримінальні покарання.

Юридичні права і обов'язки засуджених.

Закріплення правового статусу засуджених в законодавстві України.

Вплив міжнародного законодавства на формування правового статусу засуджених в Україні.

Документи ООН, що регламентують захист прав засуджених

Документи Ради Європи, що регламентують захист прав засуджених до позбавлення волі.

Структура Європейського суду з прав людини.

Компетенція Європейського суду з прав людини.

ТЕМА 3. Органи і установи виконання покарань. Правовий статус персоналу ДКВС України

Види кримінальних покарань, основні та додаткові покарання.

Органи виконання покарань ДКВС. Установи виконання покарань ДКВС. Види та призначення виправних колоній.

Визначення поняття персоналу ДКВС. Види персоналу ДКВС.

Права персоналу ДКВС.

Обов'язки персоналу ДКВС. Правовий захист персоналу ДКВС. Соціальний захист персоналу ДКВС.

ТЕМА 4. Нагляд і контроль за виконанням кримінальних покарань. Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених

Органи, що здійснюють контроль за виконанням кримінальних покарань, та їх повноваження.

Органи, що здійснюють нагляд за виконанням кримінальних покарань, та їх повноваження.

Відвідування установ виконання покарань. Участь громадськості в передбачених законом випадках у діяльності органів і установ виконання покарань. Законодавче закріплення участі громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених. Форми участі громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених.

Спостережні комісії та їх роль у виправленні і ресоціалізації засуджених. Склад спостережної комісії та порядок її формування. Завдання та функції спостережної комісії. Повноваження спостережної комісії.

Організація і діяльність піклувальних рад та батьківських комітетів при виховних колоніях.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

ТЕМА 5. Порядок і умови виконання покарання у виді конфіскації майна, штрафу, позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу

Порядок виконання покарання у виді конфіскації майна. Майно, що підлягає конфіскації. Дії державного виконавця щодо виконання вироку про конфіскацію майна. Передача конфіскованого майна засуджених фінансовим установам. Обов'язки третіх осіб щодо майна, яке підлягає конфіскації. Конфіскація майна, виявленого після виконання вироку. Закінчення виконавчих дій.

Порядок виконання покарання у виді штрафу. Наслідки ухилення від сплати штрафу.

Поняття та порядок призначення покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Правові підстави та порядок виконання вироку суду у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Обов'язки органу, що присвоїв звання, ранг, клас або чин, при отриманні копії вироку суду про його позбавлення.

ТЕМА 6. Порядок і умови виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю

Сутність покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Порядок призначення покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Організація виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю. Функції органу пробації щодо виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Порядок прийняття вироків суду щодо позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю до виконання.

Порядок оформлення матеріалів щодо виконання вироків суду у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Порядок здійснення контролю за виконанням вироків суду щодо позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Обов'язки власника підприємства, щодо виконання вимог вироку суду. Обов'язки органу, який має право анулювати дозвіл на зайняття певним видом діяльності.

ТЕМА 7. Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді громадських робіт

Сутність кримінального покарання у виді громадських робіт. Головні виховні чинники покарання у виді громадських робіт. Характер та умови виконання покарання у виді громадських робіт. Організація прийняття до виконання вироків суду стосовно осіб, засуджених до покарання у виді громадських робіт. Порядок відбування покарання у виді громадських робіт засудженими особами. Функції органу пробації щодо виконання вироку у виді громадських робіт.

Види суспільно корисних робіт, що можуть призначатись для відбування засудженими до кримінального покарання у виді громадських робіт. Обчислення строку відбування покарання у виді громадських робіт.

Організація та проведення розшуку осіб, засуджених до покарання у виді громадських робіт, місцезнаходження яких невідоме.

Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді громадських робіт.

ТЕМА 8. Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді виправних робіт

Сутність та порядок призначення кримінального покарання у виді виправних робіт.

Основні засоби виправлення і ресоціалізації осіб, засуджених до кримінального покарання у виді виправних робіт. Каральні властивості покарання у виді виправних робіт. Порядок відбування покарання у виді виправних робіт.

Місця відбування кримінального покарання у виді виправних робіт. Функції, що здійснюються органом пробації під час виконання покарання у виді виправних робіт.

Порядок прийняття до виконання вироків суду стосовно засуджених до покарання у виді виправних робіт та їх облік.

Порядок відбування покарання у виді виправних робіт засудженими особами. Обчислення строку відбування покарання у виді виправних робіт. Обчислення строку відбування покарання у виді виправних робіт.

Порядок провадження відрахувань із заробітків засуджених до покарання у виді виправних робіт.

Заходи заохочення та стягнення, які застосовуються стосовно осіб, засуджених до покарання у виді виправних робіт.

Організація та проведення розшуку засуджених до покарання у виді виправних робіт, місцезнаходження яких невідоме. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді виправних робіт.

ТЕМА 9 Здійснення контролю за особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням

Особливості звільнення від відбування покарання з випробуванням. Особливості здійснення контролю за поведінкою неповнолітніх, звільнених від відбування покарання з випробуванням. Особливості здійснення контролю за поведінкою звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Порядок виконання обов'язків, покладених судом, засудженою особою.

Функції, що здійснюються працівниками органу пробації щодо контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, та звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Організація та проведення розшуку осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, та звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, місцезнаходження яких невідоме.

Відповідальність осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, та звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.

Порядок реєстрації копій вироків суду щодо осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням та звільненими від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років.

Дії співробітників органу пробації після отримання копій вироків щодо осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням та звільнених від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років.

Порядок зняття з обліку осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням та звільнених від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років.

ТЕМА 10. Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді арешту

Особливості призначення кримінального покарання у виді арешту. Направлення засуджених до арешту до місця відбування покарання.

Розподіл та роздільне тримання засуджених до арешту. Порядок виконання та відбування покарання у виді арешту. Основні засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до арешту. Матеріально-побутове забезпечення та медичне обслуговування засуджених до арешту.

Заходи заохочення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту. Заходи стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту.

Особливості відбування арешту засудженими військовослужбовцями.

ТЕМА 11. Порядок і умови виконання кримінального покарання у виді обмеження волі

Загальна характеристика покарання у виді обмеження волі. Порядок призначення покарання у виді обмеження волі.

Направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання. Обчислення строку покарання.

Умови праці засуджених до обмеження волі. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем роботи засуджених до обмеження волі.

Обов'язки адміністрації виправного центру. Медичне обслуговування та матеріально-побутове забезпечення засуджених до обмеження волі.

Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до обмеження волі. Порядок застосування заходів заохочення і стягнення до осіб, засуджених до обмеження волі. Посадові особи, які застосовують заходи заохочення і стягнення, та обсяг їх повноважень.

Поняття правового статусу засуджених до обмеження волі. Права та обов'язки засуджених до обмеження волі.

Підстави та порядок надання засудженим до обмеження волі короткочасних виїздів за межі виправного центру.

Порядок звернення до виконання судового рішення. Порядок виконання проблемних судових рішень.

Організація та проведення розшуку осіб, засуджених до покарання у виді обмеження волі, місцезнаходження яких невідоме.

Підстави та порядок зняття з обліку осіб, засуджених до покарання у виді обмеження волі.

ТЕМА 12. Порядок і умови виконання кримінальних покарань відносно військовослужбовців

Загальна характеристика виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні. Порядок і умови виконання покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.

Порядок звільнення із дисциплінарного батальйону.

ТЕМА 13. Направлення засуджених для відбування покарань, пов'язаних з ізоляцією від суспільства. Прийом засуджених до установ виконання покарань, та здійснення їх обліку

Правові підстави розподілу та направлення засуджених до місць відбування покарання.

Критерії класифікації засуджених. Визначення виду виправної колонії відповідно до класифікації осіб, засуджених до позбавлення волі.

Переміщення засуджених із СІЗО до установ виконання покарань.

Завдання та функції комісій з питань розподілу та направлення засуджених до позбавлення волі.

Правові підстави і порядок прийому осіб, засуджених до покарання у виді позбавлення волі, до установ виконання покарань.

Функції відділів по контролю за виконанням судових рішень з ведення обліку засуджених та осіб, взятих під варту. Прийом та реєстрація засуджених (осіб, взятих під варту).

Облік засуджених (осіб, взятих під варту). Особливості обліку засуджених в установі.

Ведення особових справ засуджених (осіб, взятих під варту).

Порядок оформлення документів про звільнення та скорочення строку покарання.

Оформлення документів про смерть засудженого (особи, взятої під варту).

ТЕМА 14. Режим у виправних та виховних колоніях та засоби його забезпечення

Позбавлення волі як вид покарання, його зміст і наслідки відбування.

Режим позбавлення волі, його поняття і зміст. Функції режиму позбавлення волі. Правові основи регулювання режиму.

Загальна характеристика основних елементів режиму у виправних і виховних колоніях: ізоляція засуджених; постійний нагляд за ними; виконання покладених на них обов'язків; реалізація їхніх прав і законних інтересів; безпека засуджених і персоналу; роздільне тримання різних категорій засуджених; різні умови тримання засуджених залежно від виду колонії; зміна умов тримання засуджених.

Оперативно-розшукова діяльність як особливий напрям реалізації режиму в колоніях. Режим особливих умов у колоніях. Підстави і порядок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї до осіб, позбавлених волі.

ТЕМА 15. Загальні умови праці засуджених до позбавлення волі

Суспільно корисна праця як основний засіб виправлення і ресоціалізації засуджених.

Принципи і форми організації праці засуджених.

Умови праці засуджених. Робочий час і час відпочинку. Оплата праці засуджених до позбавлення волі.

Відрахування із заробітку або іншого доходу засуджених до позбавлення волі. Пенсійне забезпечення засуджених.

ТЕМА 16. Виховний вплив на засуджених до позбавлення волі

Поняття та особливості соціально-виховної роботи із засудженими, що відбувають кримінальні покарання в установах виконання покарання. Основні напрями, форми і методи соціально-виховної роботи із засудженими до позбавлення волі.

Відділення соціально-психологічної служби – центр соціально-виховної роботи установи виконання покарань. Методично-виховна рада установи виконання покарань.

Положення про відділення карантину, діагностики і розподілу засуджених установи виконання покарань.

ТЕМА 17. Заходи заохочення і стягнення, що застосовуються до засуджених

Правове регулювання застосування заходів заохочення до засуджених до кримінальних покарань, овязаних з позбавленням волі.

Заходи заохочення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі. Заходи стягнення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі.

Порядок застосування заходів стягнення до осіб, позбавлених волі. Процедура дисциплінарного провадження.

Матеріальна відповідальність засуджених до позбавлення волі.

ТЕМА 18. Особливості відбування кримінального покарання у виді позбавлення волі в колоніях різних видів

Види установ, що виконують покарання у виді позбавлення волі на певний строк та довічного позбавлення волі.

Кримінально-виконавчі установи закритого типу (виправні колонії). Виправні колонії мінімального рівня безпеки. Виправні колонії середнього рівня безпеки. Виправні колонії максимального рівня безпеки. Структурні дільниці виправних і виховних колоній.

ТЕМА 19. Особливості відбування кримінального покарання у виді позбавлення волі жінками та неповнолітніми

Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими неповнолітніми. Застосування до неповнолітніх заходів заохочення та стягнення. Переведення засуджених із виховної колонії до виправної колонії. Залишення у виховних колоніях засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку. Участь громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених неповнолітніх.

Види виправних колоній, в яких відбувають покарання засуджені жінки. Структурні дільниці, що створюються у виправних колоніях, де відбувають покарання жінки. Будинки дитини при колоніях: статус та функціонування.

Умови відбування кримінального покарання у виді позбавлення волі вагітною жінкою. Харчування вагітних жінок, та жінок, що мають дітей віком до 3-х років. Праця вагітних жінок та жінок, що мають дітей віком до 3-х років.

Правові підстави надання жінці, засудженій до кримінального покарання у виді позбавлення волі, права проживати за межами виправної колонії. Порядок надання жінці, засудженій до кримінального покарання у виді позбавлення волі, права проживати за межами виправної колонії.

Обов'язки жінок, засуджених до кримінального покарання у виді позбавлення волі, яким надано право проживати за межами виправної колонії.

ТЕМА 20. Особливості виконання та відбування кримінального покарання у виді довічного позбавлення волі

Кримінально-правова характеристика покарання у виді довічного позбавлення волі.

Порядок і умови виконання покарання у виді довічного позбавлення волі.

Правовий статус осіб, засуджених до кримінального покарання у виді довічного позбавлення волі.

ТЕМА 21. Матеріально-побутове забезпечення засуджених до позбавлення волі

Поняття та зміст матеріально-побутового забезпечення засуджених. Житлові умови та комунально-побутове забезпечення засуджених. Організація торгівельного обслуговування засуджених.

ТЕМА 22. Медико-санітарне забезпечення засуджених до позбавлення волі

Система лікувальних закладів місць позбавлення волі. Завдання та функції медичних частин установ виконання покарань Державної кримінально-виконавчої служби України.

Правові підстави направлення осіб, які засуджені до кримінальних покарань, пов'язаних з позбавленням волі, до лікувальних закладів.

ТЕМА 23. Слідчі ізолятори в системі органів і установ виконання покарань

Слідчі ізолятори в системі органів і установ виконання покарань. Правова основа діяльності слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України.

Правовий статус осіб, які тримаються у слідчих ізоляторах. Завдання слідчих ізоляторів. Режим у слідчих ізоляторах. Категорії осіб, що утримуються в слідчих ізоляторах.

Правові підстави поміщення осіб до слідчого ізолятора. Порядок прийняття осіб до слідчого ізолятора. Роздільне тримання осіб у слідчих ізоляторах.

Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування осіб, взятих під варту. Листування осіб, взятих під варту. Порядок надсилання скарг, заяв і листів. Надання побачень особам, взятим під варту. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, взятих під варту.

Підстави і порядок застосування фізичної сили та спеціальних засобів у слідчому ізоляторі.

ТЕМА 24. Правові підстави і порядок звільнення від відбування кримінальних покарань

Правові підстави звільнення від відбування кримінального покарання.

Особливості звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строку відбування покарання.

Правові підстави і порядок звільнення від відбування покарання відповідно до закону України про амністію.

Правові підстави і порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку з помилуванням особи.

Правові підстави і порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку зі скасуванням вироку суду і закриттям кримінального провадження.

Правові підстави і порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку з закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.

Правові підстави та порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

Правові підстави та порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку із хворобою.

Порядок підготовки матеріалів про звільнення засудженого. Вимоги що до оформлення документів про звільнення засудженого. Документи, що видаються засудженому при звільненні.

ТЕМА 25. Допомога особам, які звільнені від відбування кримінальних покарань, нагляд та контроль за ними

Порядок надання допомоги засудженим, які звільняються.

Категорії осіб, що підпадають під адміністративний нагляд. Дії адміністрації установ виконання покарань з метою своєчасного оформлення документів для встановлення адміністративного нагляду. Склад комісії, яка розглядає матеріали про встановлення адміністративного нагляду.

Особливості обчислення терміну встановлення адміністративного нагляду. Обов'язки осіб, щодо яких встановлений адміністративний нагляд. Припинення адміністративного нагляду.

Обов'язки осіб, звільнених від відбування покарань. Наслідки невиконання особами, звільненими від відбування кримінальних покарань, своїх обов'язків.

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ПИТАНЬ ВИНЕСЕНИХ НА ДЕРЖАВНУ АТЕСТАЦІЮ ЗДОБУВАЧІВ

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

1. Поняття, предмет і завдання кримінального права України.
2. Система кримінального права України. Зв'язок кримінального права з іншими галузями права.
3. Функції та принципи кримінального права України.
4. Кримінальна відповідальність та її підстави.
5. Поняття і структура закону про кримінальну відповідальність.
6. Чинність закону про кримінальну відповідальність у просторі.
7. Чинність закону про кримінальну відповідальність в часі.
8. Чинність закону про кримінальну відповідальність щодо кримінальних правопорушень, вчинених громадянами України, особами без громадянства та іноземцями.
9. Поняття та види тлумачення закону про кримінальну відповідальність.
10. Поняття та ознаки кримінального правопорушення. Відмінність кримінального правопорушення від інших правопорушень.
11. Класифікація кримінальних правопорушень.
12. Поняття, ознаки та зміст кримінального проступку.
13. Поняття, ознаки та види злочину.
14. Малозначність діяння у кримінальному праві.
15. Поняття складу кримінального правопорушення і його значення. Елементи складу кримінального правопорушення.
16. Обов'язкові та факультативні ознаки складу кримінального правопорушення.
17. Види складів кримінального правопорушення.
18. Поняття та значення об'єкта кримінального правопорушення. Види об'єктів кримінального правопорушення.
19. Поняття предмета кримінального правопорушення. Відмінність предмета кримінального правопорушення від об'єкта.
20. Поняття і значення об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
21. Суспільно небезпечна дія або бездіяльність як обов'язкова ознака об'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
22. Суспільно небезпечні наслідки, їх види та значення.
23. Причинний зв'язок в кримінальному праві, його види та значення.
24. Поняття суб'єкта кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єкта кримінального правопорушення.
25. Осудність та неосудність. Обмежена осудність. Ознаки медичного та юридичного критеріїв неосудності.

26. Вік кримінальної відповідальності. Встановлення віку при відсутності офіційних документів, що його підтверджують.
27. Кримінальна відповідальність за кримінальне правопорушення, вчинене в стані сп'яніння, внаслідок вживання алкогольних, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.
28. Поняття та ознаки спеціального суб'єкта кримінального правопорушення.
29. Поняття суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення.
30. Поняття та форми вини.
31. Вина у формі умислу. Відміна прямого умислу від непрямого.
32. Поняття необережної форми вини, її види. Відміна кримінально протиправної недбалості від казусу.
33. Подвійна (змішана) форма вини, її значення для кваліфікації кримінального правопорушення.
34. Юридична і фактична помилки, їх вплив на кримінальну відповідальність.
35. Поняття та види обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
36. Поняття, підстави та умови правомірності необхідної оборони.
37. Уявна оборона та її правові наслідки.
38. Затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
39. Поняття, підстави та умови правомірності крайньої необхідності.
40. Відміна необхідної оборони від крайньої необхідності.
41. Фізичний або психічний примус.
42. Виконання наказу або розпорядження.
43. Діяння пов'язане з ризиком.
44. Виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
45. Поняття та види стадій вчинення кримінального правопорушення.
46. Готування до кримінального правопорушення, його об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Відмежування готування до кримінального правопорушення від виявлення наміру.
47. Замах на кримінальне правопорушення, його ознаки та види.
48. Поняття закінченого кримінального правопорушення. Момент закінчення кримінального правопорушення з матеріальним, формальним та усіченим складом.
49. Добровільна відмова від доведення кримінального правопорушення до кінця, його поняття та ознаки.
50. Дійове каяття. Відмінність добровільної відмови від дійове каяття.
51. Поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки співучасті у кримінальному правопорушенні.
52. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні.

53. Види співучасників кримінального правопорушення. Кваліфікація дій співучасників.
54. Спеціальні питання відповідальності співучасників: посереднє виконавство, ексцес виконавця, невдале підбурювання та пособництво, провокація кримінального правопорушення, співучасть у кримінальному правопорушенні зі спеціальним суб'єктом.
55. Причетність до кримінального правопорушення. Види причетності.
56. Поняття та юридична характеристика множинності кримінальних правопорушень, її види.
57. Сукупність кримінальних правопорушень, її ознаки та види. Відмежування сукупності кримінальних правопорушень від конкуренції норм.
58. Поняття, ознаки та види повторності кримінальних правопорушень. Кримінально-правові наслідки повторності кримінальних правопорушень.
59. Рецидив кримінальних правопорушень, його ознаки та види.
60. Поняття та ознаки покарання за кримінальним правом України. Кара як ознака покарання.
61. Мета покарання за кримінальним правом України.
62. Система покарань, її ознаки та значення.
63. Види (класифікація) покарань.
64. Основні покарання.
65. Додаткові покарання.
66. Покарання, що можуть бути призначені або як основні, або як додаткові.
67. Штраф.
68. Позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.
69. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
70. Громадські роботи.
71. Виправні роботи.
72. Службові обмеження для військовослужбовців.
73. Конфіскація майна.
74. Арешт.
75. Обмеження волі.
76. Тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців.
77. Позбавлення волі на певний строк.
78. Довічне позбавлення волі.
79. Поняття, підстави та види звільнення від кримінальної відповідальності.
80. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям.
81. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з примиренням винного з потерпілим.

82. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на поруки.
83. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із зміною обстановки.
84. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінчення строків давності.
85. Загальні засади призначення покарання.
86. Загальна характеристика обставин, що пом'якшують та обтяжують покарання.
87. Призначення покарання за сукупністю кримінальних правопорушень.
88. Призначення покарання за сукупністю вироків.
89. Призначення більш м'якого покарання, ніж передбачено законом.
90. Загальна характеристика та види звільнення від кримінального покарання.
91. Звільнення від відбування покарання з випробуванням вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до семи років.
92. Звільнення від відбування покарання у зв'язку із закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.
93. Звільнення від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років.
94. Звільнення від покарання за актами амністії та помилування.
95. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання.
96. Заміна невідбутої частини покарання більш м'яким покаранням.
97. Звільнення від відбування покарання за хворобою.
98. Погашення та зняття судимості.
99. Заходи кримінально-правового характеру: поняття, значення та види.
100. Обмежувальні заходи.
101. Примусові заходи медичного характеру. Примусове лікування.
102. Спеціальна конфіскація.
103. Примусові заходи виховного характеру.
104. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
105. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру.
106. Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності у зв'язку із закінченням строків давності.
107. Види покарань, які застосовуються до неповнолітніх.
108. Особливості призначення покарання до неповнолітніх.
109. Звільнення неповнолітніх від покарання із застосуванням примусових заходів виховного характеру.
110. Звільнення неповнолітніх від відбування покарання з випробуванням.
111. Умовно-дострокове звільнення неповнолітніх від відбування покарання.

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

1. Система Особливої частини КК України.
2. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень.
3. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ст. 109 КК).
4. Посягання на територіальну цілісність і недоторканність України (ст. 110 КК).
5. Державна зрада (ст. 111 КК).
6. Диверсія (ст. 113 КК).
7. Умисне вбивство (ст. 115 КК).
8. Привілейовані вбивства (ст. ст. 116-118 КК).
9. Доведення до самогубства (ст. 120 КК).
10. Умисне тяжке тілесне ушкодження (ст. 121 КК).
11. Побої і мордування (ст. 126 КК).
12. Залишення в небезпеці та ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані (ст. ст. 135-136 КК).
13. Ненадання допомоги хворому медичним працівником (ст. 139 КК).
14. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК).
15. Захоплення заручників (ст. 147 КК).
16. Торгівля людьми (ст. 149 КК).
17. Згвалтування (ст. 152 КК).
18. Примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК).
19. Перешкоджання здійсненню виборчого права або права брати участь у референдумі, роботі виборчої комісії або комісії з референдуму чи діяльності офіційного спостерігача (ст. 157 КК).
20. Підкуп виборця, учасника референдуму (ст. 160 КК).
21. Порушення недоторканності житла (ст. 162 КК).
22. Порушення таємниці листування, телефонних розмов, телеграфної чи іншої кореспонденції, що передаються засобами зв'язку або через комп'ютер (ст. 163 КК).
23. Грубе порушення законодавства про працю та угоди про працю (ст. ст. 172, 173 КК).
24. Посягання на здоров'я людей під приводом проповідувань релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів (ст. 181 КК).
25. Порушення недоторканності приватного життя (ст. 182 КК).
26. Крадіжка (ст. 185 КК).
27. Грабіж (ст. 186 КК).
28. Розбій (ст. 187 КК).
29. Вимагання (ст. 189 КК).
30. Шахрайство (ст. 190 КК).
31. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК).
32. Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою (ст. 192 КК).

33. Самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво (ст.197-1 КК).
34. Виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою використання при продажу товарів, збуту або збут підроблених грошей, державних цінних паперів, білетів державної лотереї, марок акцизного податку чи голографічних захисних елементів (ст. 199 КК).
35. Контрабанда (ст. 201 КК).
36. Незаконне виготовлення, зберігання, збут або транспортування з метою збуту підакцизних товарів (ст. 204 КК).
37. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних кримінальним правопорушенням шляхом (ст. 209 КК).
38. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) (ст. 212 КК).
39. Порушення правил екологічної безпеки (ст. 236 КК).
40. Незаконне полювання (ст. 248 КК).
41. Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом (ст. 249 КК).
42. Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній (ст. 255 КК).
43. Бандитизм (ст. 257 КК).
44. Терористичний акт (ст. 258 КК).
45. Сприяння вчиненню терористичного акту та фінансування тероризму (ст. ст. 258-4, 258-5 КК).
46. Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань (ст. 260 КК).
47. Викрадення, привласнення, вимагання вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин чи радіоактивних матеріалів або заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживанням службовим становищем (ст. 262 КК).
48. Порушення правил поведінки з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами (ст. 267 КК).
49. Порушення вимог законодавства про охорону праці (ст. 271 КК).
50. Порушення правил безпеки під час виконання робіт з підвищеною небезпекою (ст. 272 КК).
51. Порушення правил безпеки руху або експлуатації залізничного, водного чи повітряного транспорту (ст. 276 КК).
52. Порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особами, які керують транспортними засобами (ст. 286 КК).
53. Незаконне заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК).
54. Масові заворушення (ст. 294 КК).
55. Заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК).
56. Хуліганство (ст. 296 КК).

57. Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого (ст. 297 КК).
58. Жостоке поводження з тваринами (ст. 299 КК).
59. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК).
60. Викрадення, привласнення, вимагання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів чи заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем (ст. 308 КК).
61. Незаконне виробництво, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення чи пересилання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів без мети збуту (ст. 309 КК).
62. Порушення встановлених правил обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів (ст. 320 КК).
63. Розголошення державної таємниці (ст. 328 КК).
64. Втрата документів, що містять державну таємницю (ст. 329 КК).
65. Незаконне переправлення осіб через державний кордон України (ст. 332 КК).
66. Ухилення від призову на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу (ст. 335 КК).
67. Ухилення від призову за мобілізацією (ст. 336 КК).
68. Опір представникові влади, працівникові правоохоронного органу, державному виконавцю, члену громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовцеві, уповноваженій особі Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ст. 342 КК).
69. Погроза або насильство щодо працівника правоохоронного органу (ст. 345 КК).
70. Посягання на життя працівника правоохоронного органу, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця (ст. 348 КК).
71. Несанкціоноване втручання в роботу електронно-обчислювальних машин (комп'ютерів), автоматизованих систем, комп'ютерних мереж та мереж електрозв'язку (ст. 361 КК).
72. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК).
73. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК).
74. Службова недбалість (ст. 367 КК).
75. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК).
76. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК).
77. Притягнення завідомо невинного до кримінальної відповідальності (ст. 372 КК).
78. Примушування давати показання (ст. 373 КК).

79. Невиконання судового рішення (ст. 382 КК).
80. Ухилення від покарання, не пов'язаного з позбавленням волі (ст. 389 КК).
81. Умисне невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості (ст. 389-1 КК).
82. Ухилення від відбування покарання у виді обмеження волі та виді позбавлення волі (ст. 390 КК).
83. Злісна непокоря вимогам адміністрації установи виконання покарань (ст. 391 КК).
84. Дії, що дезорганізують роботу установ виконання покарань (ст. 392 КК).
85. Втеча з місця позбавлення волі або з під-варти чи зі спеціалізованого лікувального закладу (ст. ст. 393, 394 КК).
86. Приховування кримінального правопорушення (ст. 396 КК).
87. Непокоря (ст. 402 КК).
88. Невиконання наказу (ст. 403 КК).
89. Опір начальникові або примушування його до порушення службових обов'язків (ст. 404 КК).
90. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності відносин підлеглості (ст. 406 КК).
91. Самовільне залишення військової частини або місця служби (ст. 407 КК).
92. Дезертирство (ст. 408 КК).
93. Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень (ст. 426-1 КК).
94. Пропаганда війни (ст. 436 КК).
95. Виготовлення, поширення комуністичної, нацистської символіки та пропаганда комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режиму (ст. 346-1 КК).
96. Найманство (ст. 447 КК).

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

1. Поняття кримінально-виконавчої політики.
2. Напрями діяльності органів і установ держави у сфері кримінально-виконавчої політики.
3. Принципи кримінально-виконавчої політики.
4. Співвідношення кримінально-виконавчої політики і кримінально-виконавчого права.
5. Поняття кримінально-виконавчого права.
6. Історія трансформації і становлення кримінально-виконавчого права з виправно-трудового.
7. Предмет, метод, завдання, функції і система кримінально-виконавчого права.
8. Принципи кримінально-виконавчого права.
9. Взаємозв'язок кримінально-виконавчого права з іншими галузями права.
10. Предмет, метод і система курсу «Кримінально-виконавче право» як навчальної дисципліни.
11. Поняття кримінально-виконавчого законодавства, його значення та основні риси.
12. Міжнародно-правові акти як джерела кримінально-виконавчого права.
13. Поняття норм кримінально-виконавчого права, їх види та структура.
14. Класифікація норм кримінально-виконавчого права. Кримінально-виконавчі правовідносини.
15. Поняття правового статусу засуджених.
16. Правовий статус осіб, які відбувають покарання у виді позбавлення волі.
17. Обмеження здійснення конституційних і цивільних прав і обов'язків засудженими.
18. Вплив виду установи виконання покарань, де утримується засуджений, на його правове становище.
19. Правове становище засуджених згідно з міжнародними нормативно-правовими актами.
20. Значення участі громадськості в діяльності установ і органів, що виконують кримінальні покарання.
21. Форми участі громадськості в роботі установ і органів, що виконують покарання.
22. Правове регулювання участі громадськості в роботі установ і органів, що виконують покарання.
23. Контроль громадськості за виконанням покарань.
24. Спостережні комісії та їх роль у виправленні засуджених.
25. Поняття і місце покарань, альтернативних позбавленню волі, в системі покарань.
26. Функції органу пробації.

27. Повноваження державної виконавчої служби.
28. Порядок виконання покарання у виді конфіскації майна.
29. Майно, що підлягає конфіскації.
30. Дії державного виконавця щодо виконання вироку про конфіскацію майна.
31. Порядок виконання покарання у виді штрафу. Наслідки ухилення від сплати штрафу. Закінчення виконавчих дій.
32. Порядок виконання покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.
33. Порядок виконання покарання у виді тримання у дисциплінарному батальйоні.
34. Режим у дисциплінарному батальйоні.
35. Короткочасні виїзди засуджених військовослужбовців за межі дисциплінарного батальйону.
36. Одержання засудженими військовослужбовців посилок (передач) та бандеролей.
37. Праця засуджених військовослужбовців.
38. Військове навчання засуджених військовослужбовців.
39. Соціально-виховна робота із засудженими військовослужбовцями.
40. Ради громадськості засуджених військовослужбовців.
41. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до засуджених військовослужбовців. Порядок їх застосування.
42. Матеріально-побутове та медичне забезпечення засуджених військовослужбовців.
43. Правові підстави звільнення засуджених військовослужбовців від відбування покарання.
44. Порядок виконання кримінального покарання у виді службових обмежень для військовослужбовців.
45. Особливості відбування засудженими військовослужбовцями кримінального покарання у виді арешту.
46. Порядок виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатись певною діяльністю.
47. Права та обов'язки органу з питань пробації щодо виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатись певною діяльністю.
48. Правовий статус засуджених до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
49. Наслідки ухилення від відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.
50. Порядок виконання покарання у виді громадських робіт.
51. Умови відбування покарання у виді громадських робіт.
52. Функції органу з питань пробації щодо забезпечення виконання кримінального покарання у виді громадських робіт.
53. Обчислення строку покарання у виді громадських робіт.

54. Правовий статус осіб, засуджених до кримінального покарання у виді громадських робіт.
55. Порядок виконання покарання у виді виправних робіт.
56. Умови відбування покарання у виді виправних робіт.
57. Функції органу з питань пробації щодо забезпечення виконання кримінального покарання у виді виправних робіт.
58. Обчислення строку покарання у виді виправних робіт.
59. Обов'язки власника підприємства, установи, організації або повноваженого ним органу за місцем відбування засудженими покарання у виді виправних робіт.
60. Порядок провадження відрахувань із заробітку засуджених до виправних робіт.
61. Порядок здійснення контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
62. Функції, що здійснюються працівниками органу з питань пробації, щодо контролю за поведінкою осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
63. Функції, які виконують органи Національної поліції у процесі виконання покарань, не пов'язаних з позбавленням, та здійснення контролю за звільненими від відбування покарання з випробуванням.
64. Відповідальність осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
65. Підстави та порядок зняття з обліку осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням.
66. Місця відбування покарання у виді арешту.
67. Порядок і умови виконання покарання у виді арешту.
68. Правове положення осіб, засуджених до кримінального покарання у виді арешту.
69. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до арешту.
70. Особливості відбування арешту засудженими військовослужбовцями.
71. Місця відбування покарання у виді обмеження волі.
72. Направлення осіб, засуджених до обмеження волі, для відбування покарання.
73. Обчислення строку покарання у виді обмеження волі.
74. Порядок і умови відбування покарання у виді обмеження волі.
75. Правове становище осіб, засуджених до покарання у виді обмеження волі.
76. Соціально-виховна робота із засудженими до обмеження волі.
77. Участь осіб, засуджених до покарання у виді обмеження волі, в самодіяльних організаціях.
78. Заходи заохочення та стягнення, що застосовуються до осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі.
79. Порядок застосування до засуджених, які відбувають покарання у виді обмеження волі, заходів заохочення і стягнення.

80. Історія виникнення та розвитку слідчих ізоляторів.
81. Місце та роль слідчих ізоляторів в кримінально-виконавчій системі України.
82. Категорії осіб, які утримуються в слідчих ізоляторах.
83. Правове становище осіб, засуджених до позбавлення волі, які залишені в слідчому ізоляторі для роботи з господарського обслуговування.
84. Порядок і умови виконання запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.
85. Правове становище осіб, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення.
86. Режим у місцях попереднього ув'язнення.
87. Матеріально-побутове забезпечення і медичне обслуговування осіб, взятих під варту.
88. Надання побачень особам, взятим під варту.
89. Листування осіб, взятих під варту. Порядок надсилання скарг, заяв і листів.
90. Заходи безпеки і підстави для застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.
91. Особливий режим у місцях попереднього ув'язнення.
92. Підстави та порядок звільнення осіб, щодо яких як запобіжний захід обрано взяття під варту.
93. Правові підстави направлення засуджених до позбавлення волі до виправних та виховних колоній.
94. Особливості та порядок переміщення засуджених до позбавлення волі під вартою.
95. Залишення в слідчому ізоляторі чи направлення у виправну колонію максимального рівня безпеки засуджених до позбавлення волі для роботи з господарського обслуговування.
96. Умови відбування покарання у виховних та виправних колоніях.
97. Правові наслідки відбування покарання у виді позбавлення волі.
98. Зміст покарання у виді позбавлення волі.
99. Визначення виду виправної колонії відповідно до класифікації осіб, засуджених до позбавлення волі.
100. Основні засоби виправлення та ресоціалізації осіб, засуджених до позбавлення волі.
101. Правові підстави і порядок прийому осіб, засуджених до покарання у виді позбавлення волі, до установ виконання покарань.
102. Склад та порядок роботи комісії із прийому осіб, засуджених до позбавлення волі, до установ виконання покарань.
103. Виховне значення прийому осіб, засуджених до позбавлення волі, до установ виконання покарань.
104. Поняття і значення обліку засуджених для боротьби із злочинністю.
105. Види обліку засуджених.
106. Персональний облік засуджених. Документи персонального обліку. Особова справа засудженого.

107. Кількісний облік засуджених. Документи кількісного обліку. Види і форми статистичної звітності.
108. Роздільне тримання засуджених до позбавлення волі у виправних і виховних колоніях.
109. Права і обов'язки засуджених до позбавлення волі.
110. Відбування засудженими всього строку покарання в одній виправній чи виховній колонії.
111. Виправні колонії мінімального рівня безпеки.
112. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях мінімального рівня безпеки.
113. Виправні колонії середнього рівня безпеки.
114. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки.
115. Виправні колонії максимального рівня безпеки.
116. Правовий статус осіб, засуджених до позбавлення волі, які відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки.
117. Структурні дільниці виправних і виховних колоній.
118. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці карантину, діагностики і розподілу.
119. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці ресоціалізації.
120. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці посиленого контролю.
121. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної адаптації.
122. Правові підстави та порядок тримання засуджених до позбавлення волі в дільниці соціальної реабілітації.
123. Особливості зміни умов тримання осіб, засуджених до позбавлення волі.
124. Суспільно корисна праця як засіб виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі.
125. Умови праці осіб, засуджених до позбавлення волі. Робочій час та понадурочні роботи осіб, засуджених до позбавлення волі. Час відпочинку, охорона праці та правила техніки безпеки.
126. Оплата праці осіб, засуджених до позбавлення волі, правові підстави та порядок відрахувань із заробітку засуджених.
127. Мінімум зарахувань на особистий рахунок засудженого.
128. Залучення осіб, засуджених до позбавлення волі, до робіт без оплати праці.
129. Пенсійне забезпечення осіб, засуджених до позбавлення волі.
130. Соціально-виховна робота із особами, засудженими до позбавлення волі.
131. Основні напрями, форми і методи соціально-виховної роботи із особами, засудженими до позбавлення волі.

132. Організація загальноосвітнього і професійно-технічного навчання осіб, які засуджені до позбавлення волі.
133. Самодіяльні організації осіб, засуджених до позбавлення волі.
134. Богослужіння і релігійні обряди в колоніях.
135. Вільний час осіб, засуджених до позбавлення волі.
136. Правова регламентація організації матеріально-побутового та медико-санітарного забезпечення осіб, які засуджені до покарання у виді позбавлення волі.
137. Обладнання гуртожитків та порядок користування комунально-побутовими об'єктами виправних колоній.
138. Організація харчування в місцях позбавлення волі. Дії адміністрації у випадку відмови засуджених від вживання їжі.
139. Норми та порядок забезпечення осіб, які засуджені до позбавлення волі, речовим майном. Відповідальність осіб, які засуджені до позбавлення волі, у випадку втрати майна, яким вони користувались.
140. Система закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України. Задачі і функції медичних частин установ виконання покарань. Порядок організації медичного обслуговування осіб, які засуджені до позбавлення волі.
141. Примусове лікування осіб, які засуджені до позбавлення волі, від алкоголізму та наркоманії.
142. Режим у колоніях та його основні вимоги.
143. Правові підстави та порядок використання технічних засобів нагляду і контролю.
144. Оперативно-розшукова діяльність в колоніях.
145. Режим особливих умов у колоніях.
146. Правові підстави та порядок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї.
147. Заходи заохочення, що застосовуються до осіб, засуджених до позбавлення волі.
148. Порядок застосування заходів заохочення до осіб, засуджених до позбавлення волі.
149. Заходи стягнення, що застосовуються до осіб, засуджених до позбавлення волі.
150. Злісне порушення встановленого порядку відбування покарання.
151. Порядок застосування заходів стягнення до осіб, засуджених до позбавлення волі.
152. Процедура дисциплінарного провадження.
153. Порядок стягнення матеріальних збитків, заподіяних особами, які засуджені до позбавлення волі.
154. Особливості відбування покарання у виді позбавлення волі засудженими вагітними жінками, матерями-годувальницями і жінками, які мають дітей віком до трьох років.
155. Правова регламентація порядку проживання жінок, засуджених до позбавлення волі, за межами виправної колонії. Права та обов'язки

засуджених жінок, яким надано право проживання за межами виправної колонії.

156. Правова регламентація та особливості відбування покарання особами, які засуджені до позбавлення волі, у виховних колоніях.

157. Правовий статус неповнолітніх засуджених.

158. Правова регламентація та порядок застосування заходів заохочення і стягнення до неповнолітніх засуджених.

159. Посадові особи, які застосовують заходи заохочення і стягнення до неповнолітніх засуджених, та обсяг їх повноважень.

160. Правові підстави та порядок переведення засуджених із виховної колонії до виправної колонії.

161. Правове регулювання порядку залишення у виховних колоніях засуджених, які досягли вісімнадцятирічного віку.

162. Особливості участі громадськості у виправленні і ресоціалізації засуджених неповнолітніх.

163. Місця відбування кримінального покарання у виді довічного позбавлення волі.

164. Особливості тримання осіб, які засуджені до покарання у виді довічного позбавлення волі.

165. Порядок і умови виконання та відбування покарання у виді довічного позбавлення.

166. Правовий статус осіб, які засуджені до кримінального покарання у виді довічного позбавлення волі.

167. Правові підстави звільнення від відбування кримінального покарання.

168. Особливості звільнення від відбуття покарання у зв'язку із закінченням строку відбування покарання.

169. Правові підстави і порядок звільнення від відбуття покарання відповідно до закону України про амністію.

170. Правові підстави і порядок звільнення від відбуття покарання у зв'язку із помилуванням.

171. Правові підстави і порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку із скасуванням вироку суду і закриттям кримінальної справи.

172. Правові підстави і порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку з закінченням строків давності виконання обвинувального вироку.

173. Правові підстави та порядок умовно-дострокового звільнення від відбування покарання.

174. Правові підстави та порядок звільнення від відбування покарання у зв'язку із хворобою.

175. Звільнення від відбування покарання у зв'язку з іншими підставами, передбаченими законом.

176. Правові підстави і порядок встановлення адміністративного нагляду за особами, які звільнились з місць позбавлення волі.

177. Надання допомоги засудженим у трудовому і побутовому влаштуванні.

178. Надання допомоги особам, звільненим з місць відбування покарання.

179. Забезпечення засуджених, що звільнені з місць позбавлення волі, безплатним проїздом до місця проживання або роботи в межах України.

180. Забезпечення звільнених від відбування покарання засуджених одягом і взуттям. Грошова допомога засудженим, що звільняються з місць позбавлення волі.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Основна

1. Берзін П. С. Кримінальне право: Загальна частина: підручник у 3-х т. Т. 1. Загальні засади. Київ: Дакор, 2018. 404 с.
2. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 17: Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. Акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. 1064 с.
3. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина. Вид.7-те, перероб. та допов. Київ: Алерта, 2021. 500 с.
4. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
5. Європейська конвенція з прав людини та кримінальне право: науково-практичний посібник / Буняк В. С. К.: Юрінком Інтер, 2020. 156 с.
6. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про кримінальне правопорушення: наук.-практ. посіб. Харків: Право, 2018. 142 с.
7. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР (дата оновлення: 03.09.2019) / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата зверення: 20.08.2021)
8. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / В.Я. Тацій, В.І. Тютюгін, В. І. Борисов та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Тютюгіна, В. І. Борисова. 6-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2020. 584 с.
9. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / С. В. Албул, А. М. Бабенко, О. А. Гритенко, В. Я. Конопельський, В. О. Меркулова та ін.; за ред. д.ю.н., проф. О. В. Меркулової, д.ю.н., доцента В. Я. Конопельського. Одеса, 2017. 430 с.
10. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник /В.Я. Тацій, В.І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 6-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2020. 768 с.
11. Кримінальне право України: у питаннях та відповідях: навч. посібн. / Литвинов О. М., Житний О. О., Клемпарський М. М. та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2016. 328 с.
12. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини) : посіб. для підгот. до зовніш. незалеж. оцінювання / В. І. Тютюгін, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 336 с.

13. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III / База даних «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text> (дата зверення: 20.08.2021)
14. Кузнецов В. В., Савченко А. В. Теорія кваліфікації злочинів: підручник / за заг. ред. д.ю.н. В. І. Шакуна. 5-е вид., перероб. Київ: Алерта, 2013. 316 с.
15. Литвинов О. М. Кримінальне право України. Особлива частина: навч. посібник. Харків: Право, 2020. 656 с.
16. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / Д. С. Азаров, В. К. Гришук, А. В. Савченко та ін.; за заг. ред. О. М. Джужі, А. В. Савченка, В. В. Чернея. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 1104 с.
17. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ: ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
18. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Кримінальне правопорушення проти власності / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Дакор, 2017. 448 с.
19. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Станом на 20 січня 2018 року / за заг. ред. Глунька В. В. Київ: Видавничий дім «Професіонал», 2018. 784 с.
20. Ортинський В. Л., Марисюк К. Б., Ступник Я. В. Кримінальне право України. Особлива частина: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 424 с.
21. Панов М. І. Кримінальне правопорушення та його види: лекція / М. І. Панов. Харків: Право, 2019. 52 с.
22. Постанови пленумів Верховного суду України та вищих спеціалізованих судів України в кримінальних та адміністративних провадженнях: офіц. текст / упоряд. С. А. Кузьмін, М. С. Кучеренко. Київ: ПАЛИВОДА А. В., 2015. 736 с.
23. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 3-тє вид., допов. і перероб. Упорядник Вереша Р. В. Київ: Алерта, 2020. 294 с.
24. Постанови Пленуму Верховного суду в кримінальному судочинстві. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
25. Практика застосування Верховним Судом України положень Загальної частини Кримінального кодексу України / уклад. О. П. Горох; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 524 с.
26. Практика застосування Верховним Судом України положень Особливої частини Кримінального кодексу України / уклад. О. П. Горох; За заг. ред. А. А. Музики. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 915 с.

27. Сухонос В. В. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / В. В. Сухонос, Р. М. Білоконь. Суми: Університетська книга, 2020. 672 с.
28. Сучасне кримінальне право України: наук. нариси / [Є. Л. Стрельцов та ін.; за ред. Н. А. Мирошниченко, Є. Л. Стрельцова; передм. С. В. Ківалова]; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Півден. регіон. центр Нац. акад. прав. наук України. Одеса: Юрид. літ., 2017. 487 с.
29. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Загальна частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 238 с.
30. Тютюгін В. І. Кримінальне право України. Особлива частина : посіб. для підгот. до заліків та іспитів / В. І. Тютюгін, О. Д. Комаров, М. А. Рубашенко; відп. ред. В. І. Тютюгін. 4-те вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2021. 188 с.
31. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / Берзін П. С. та ін.; за заг. ред. В. Навроцького. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 711 с.
32. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. Харків: Фенікс, 2018. 394 с.
33. Хавронюк М. І. Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України. Київ: ВД «Дакор», 2020. 266 с.

Додаткова

1. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, Л. М. Демидова та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, Л. М. Демидової. Харків: Право, 2017. 400 с.
2. Антонюк Н. О. Концепції розуміння кримінальної відповідальності. *Часопис Київ. ун-ту права*. 2019. № 2. С. 170-174.
3. Бабий Н. А. Учение о структуре и составе преступления. В 2-х кн. М.: Юрлитинформ, 2018. 840 с.
4. Берднік І. В. Кримінально-правова охорона водних ресурсів: теоретичні та прикладні засади; Чернігів. нац. технол. ун-т, Юрид. ф-т. Київ : Дакор, 2019. 532 с.
5. Боровик А. В. Кіберзлочини в Україні (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. для студентів, аспірантів, викл. юрид. ф-тів та вишів, працівників н.-д. установ, адвокатів, суддів, працівників правоохорон. Органів / А. В. Боровик, І. М. Копотун; М-во освіти і науки України, Міжнар. екон.-гуманітар. ун-т ім. С. Дем'янчука. Луцьк: Волиньполіграф, 2019. 303 с.
6. Вереша Р. В. Вчення про суб'єктивну сторону злочину: монографія. Київ: Алерта, 2018. 1106 с.

7. Вечерова Є. М. Нормативність кримінального права: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Право, 2019. 460 с.
8. Голубош В. В. Кримінальна відповідальність за злочини проти громадської безпеки, предметом яких є зброя, бойові припаси, вибухові речовини та вибухові пристрої (статті 262, 263, 263-1, 264 КК України) / Володимир Валентинович Голубош; М-во внутр. справ України, Нац. акад. внутр. справ, Київ. ін-т інтелект. власності та права Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад.", Голов. упр. Нац. поліції в Івано-Франків. обл. ІваноФранківськ: Симфонія форте, 2020. 339 с.
9. Горох О. П. Сучасні кримінально-правові проблеми звільнення від покарання та його відбування монографія / О. П. Горох; наук. ред. А. А. Музика. Харків: Право, 2019. 76 с.
10. Демидова Л.М. Кримінально-правова охорона національної безпеки України: кримінальна відповідальність за ухилення від проходження служби цивільного захисту в особливий період чи у разі проведення цільової мобілізації: монографія / Л. М. Демидова, В. В. Назарчук; за заг. ред. Л. М. Демидової. Харків: Право, 2019. 400 с.
11. Денисова Т. А. Покарання: кримінально-правовий, кримінологічний та кримінально-виконавчий аналіз: монографія. Запоріжжя, КПУ, 2007. 288 с.
12. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики): практ. порадник; М-во внутр. справ України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е. О. Дідоренка. Сєверодонецьк: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с.
13. Жук І. В. Обмежувальні заходи у кримінальному праві України: правова природа та сутність. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право.* Ужгород, 2019. Вип. 55, т. 2. С. 82-86.
14. Золотарьов А. І. Звільнення від кримінальної відповідальності, від покарання та його відбування за кримінальне правопорушення у сфері господарської діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2008. 23 с.
15. Клевцов А. О. Звільнення від відбування покарання з випробуванням неповнолітніх за кримінальним законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2009. 20 с.
16. Корабель М. Г. Конфіскація майна як вид кримінального покарання / М. Г. Корабель, Ю. В. Шинкарьов; М-во освіти і науки України, Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків: Право, 2018. 173 с.
17. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та новації: матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін. Харків: Право, 2020. 776 с.

18. Куц В. М., Цховребов А. О. Кримінальна відповідальність за безпосереднє втручання у забезпечення правопорядку: монографія. К.: Норма права, 2020. 184 с.
19. Макодзьоб А. В. Види предметів злочину. *Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія : Право.* Ужгород, 2019. Вип. 55, т. 2. С. 87-92.
20. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 512 с.
21. Навроцький В. О. Теоретичні проблеми кримінально-правової кваліфікації: монографія. Київ: Атіка, 1999. 464 с.
22. Павликівський В., Шалахіна В. Проблемні питання законодавчого визначення добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця. *Юридичний журнал.* 2011. № 3. С. 39–43.
23. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів: лекція. Харків: Право, 2016. 104 с.
24. Панов М. І. Понятійний апарат кримінального права та його наукове і практичне значення: наук. ст. / М. І. Панов. Харків: Право, 2018. 48 с.
25. Письменський Є. О. Інститут судимості в кримінальному праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2009. 20 с.
26. Романюк Б. В. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності в Україні: умови, порядок та перспективи розвитку цього субінституту / Богдан Васильович Романюк, О. Ф. Бантишев. Київ: Крок, 2019. 342 с.
27. Теорія кримінального переслідування: монографія / В. А. Гринчак, І. Я. Заяць, В. І. Петлюк, Г. М. Федущак-Паславська. Харків: Право, 2019. 208 с.
28. Терлюк І. Я. Огляд історії кримінального права України: навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2007. 92 с.
29. Тимофеева Л. Ю. Гуманістична парадигма: досвід, виклики та перспективи кримінального права: монографія. Харків: право, 2020. 280 с.
30. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації: лекції. Харків: Право, 2018. 368 с.
31. Фундаментальні проблеми кримінальної відповідальності: матеріали наук. полілогу, м. Харків, 7 верес. 2018 р. / упоряд.: Ю. В. Баулін, Ю. А. Пономаренко. Харків : Право, 2018. 208 с.
32. Харитонов С. О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України: монографія. Харків Право, 2018. 328 с.
33. Шевчук А. В. Стадії вчинення злочину: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2002. 20 с.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Основна

1. Автухов К. А. Кримінально-виконавче право: навч.-практ. посіб. (для підготовки до іспиту аспірантів, здобувачів та студентів) / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2016. 158 с.
2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: підручник. Київ: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. 352 с.
3. Богатирьов І. Г., Копотун І. М., Пузирьов М. С. Порівняльне кримінально-виконавче право: навч. посіб. / за заг. ред. І. Г. Богатирьова. Київ: Ін-т крим.-викон. служби, 2013. 140 с.
4. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В. Кримінально-виконавче право України: підручник. Київ: ВД «Дакор», 2014. 376 с.
5. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / за ред. проф. А. Х. Степанюка. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с.
6. Застосування до засуджених умовно-дострокового звільнення: український та зарубіжний досвід: наук.-практ. посіб. / О. І. Богатирьова та ін.; за заг. ред. А. О. Галая. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2015. 124 с.
7. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
8. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
9. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10, № 11–12, № 13. Ст. 88.
10. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / О. М. Литвинов та ін.; за заг. ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова та д.ю.н., проф. А. Х. Степанюка. Київ: ВД «Дакор», 2015. 632 с.
11. Кримінально-виконавче право України: Загальна та Особлива частини: навч. посіб. / О. М. Джужа та ін.; за заг. ред. О. М. Джужі. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ: Юрінком Інтер, 2002. 448 с.
12. Кримінально-виконавче право України: підручник / О. М. Джужа та ін.; за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ: Атіка, 2010. 752 с.
13. Кримінально-виконавче право України: підручник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закладів / А. Х. Степанюк та ін.; за ред. проф. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2005. 256 с.
14. Кримінально-виконавче право: навч. посіб. / В. А. Бадира та ін.; за ред. Т. А. Денисової. вид. 2-ге, зм. і доп. Київ: Істина, 2010. 480 с.
15. Кримінально-виконавче право: підручник / В. В. Голіна та ін.; за ред. В. В. Голіни і А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2015. 392 с.

16. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11.07.2003 р. № 1129-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 3–4. Ст. 21.
17. Назимко Є. С., Данилевська Ю. О., Данилевський А. О., Гранкіна В. І. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. Київ: ВД «Дакор», 2020. 210 с.
18. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / Богатирьов І. Г., Джужа О. М., Богатирьова О. І. та ін.; за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. Київ: Атіка, 2010. 344 с.
19. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 р. № 3477-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 260.
20. Про Державну кримінально-виконавчу службу України: Закон України від 23.06.2003 р. № 2713-15. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 30. Ст. 409.
21. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18.03.2004 р. № 1629-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 29. Ст. 367.
22. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: наказ Міністерства юстиції України від 28.08.2018 р. № 2823/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1010-18> (дата звернення: 27.08.2021).
23. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
24. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. № 776/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 20. Ст. 99.
25. Проблеми кримінально-виконавчого права: навч. посіб. О. Г. Кальман та ін.; за заг. ред. проф. О. Г. Кальмана. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2011; Чернігів: ПАТ «ПВК «Десна», 2012. 336 с.
26. Пузирьов М. С. Порівняльний аналіз виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні та зарубіжних країнах: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2018. 514 с.
27. Романов М. В. Конспект лекцій з кримінально-виконавчого права / ГО «ХАРКІВСЬКА ПРАВОЗАХИСНА ГРУПА». Харків: ТОВ «ВИДАВНИЦТВО ПРАВА ЛЮДИНИ», 2015. 256 с.
28. Степанюк А. Х. Вибрані праці / укладач: К. А. Автухов. Харків: Право, 2017. 608 с.
29. Степанюк А. Х., Яковець І. С. Кримінально-виконавчий кодекс України: науково-практичний коментар / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Вид. друге, доп. і перероб. Харків: ТОВ «Одіссей», 2008. 560 с.
30. Трансформація кримінально-виконавчого законодавства України (пенітенціарна доктрина) / І. Г. Богатирьов та ін. Київ: ВД «Дакор», 2014. 156 с.
31. Фурса С. Я., Фурса Є. І. Науково-практичний коментар до Закону України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини». Київ: Центр правових досліджень, 2007. 127 с.

32. Човган В. О. Обмеження прав в'язнів: правова природа та обґрунтування: монографія. Харків: Права людини, 2017. 608 с.
33. Шкута О. О. Пенітенціарна система України: теоретико-прикладна модель: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 366 с.
34. Ягунов Д. В. Пенітенціарна система України: історичний розвиток, сучасні проблеми та перспективи реформування: монографія. 4-те вид., перероб. та доп. Одеса: Фенікс, 2011. 446 с.
35. Яковець І. С. Теоретичні та прикладні засади оптимізації процесу виконання кримінальних покарань: монографія. Харків: Право, 2013. 392 с.
36. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. 440 с.

Додаткова

1. Аванесов Г. А. Изменение условий содержания осужденных в процессе отбывания лишения свободы (прогрессивная система) / под ред. Н. А. Стручкова. Москва: ВНИИ МООП СССР, 1968. 149 с.
2. Автухов К. А. Виконання покарання у виді арешту: сучасні проблеми організації та правового регулювання. Харків: Право, 2013. 200 с.
3. Автухов К. А., Гель А. П., Колб О. Г. Права і законні інтереси засуджених до позбавлення волі в умовах реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: монографія / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2015. 246 с.
4. Автухов К. А., Ткачова О. В., Яковець І. С. Особливості діяльності окремих підрозділів кримінально-виконавчої системи: навч. посіб. / за ред. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2012. 152 с.
5. Автухов К. А., Яковець І. С. Реінтеграційний напрям діяльності персоналу установ виконання покарань: науково-практичний посібник / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2013. 148 с.
6. Андриенко В. А. Равенство граждан по признаку пола в уголовном праве и его соблюдение при реализации уголовной ответственности и наказания женщин: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Пятигорск, 2007. 170 с.
7. Бабаян С. Л. Поощрительные институты уголовно-исполнительного права (теория и практика применения): дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Москва, 2014. 592 с.
8. Бадира В. А., Денисова Т. А. Правові основи виправлення та ресоціалізації жінок, засуджених до позбавлення волі: монографія. Запоріжжя: Вид-во КПУ, 2009. 168 с.
9. Бажанов О. И. Прогрессивная система исполнения наказания. Минск: Наука и техника, 1981. 168 с.
10. Байлов А. В. Проблеми отримання вищої освіти особами, засудженими до позбавлення волі. *Засоби виправлення і ресоціалізації засуджених до позбавлення волі*: монографія / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. А. Х. Степанюка. Харків: Кроссруд, 2011. С. 215–218.

11. Бандурка А. М., Денисова Т. А., Трубников В. М. Общая теория социальной адаптации освобожденных от отбывания наказания (правовой и социально-психологический анализ уголовно-исполнительной политики по реабилитации осужденных). Харьков; Запорожье: НУВД, ЗГУ, 2002. 440 с.
12. Бараш Є. Ю. Організаційно-правові засади діяльності установ виконання покарань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2006. 189 с.
13. Бараш Є. Ю. Управління Державною кримінально-виконавчою службою України: адміністративно-правове дослідження: монографія. Харків: НікаНова, 2012. 458 с.
14. Безорчук О. Організація виховної роботи з неповнолітніми засудженими. *Аспект – інформаційний бюлетень*. № 1 (2). 2001. С. 3–5.
15. Беца О., Панасюк М., Шкадюк В. Впровадження альтернативних видів покарань в Україні: навч. посіб. / за ред. О. В. Беци. Київ: МП «Леся», 2003. 116 с.
16. Богатирьов І. Г. Виправні роботи як вид покарань: кримінальні, кримінологічні та кримінально-виконавчі проблеми: монографія. Київ: «МП Леся», 2002. 139 с.
17. Богатирьов І. Г. Доктринальна модель побудови пенітенціарної системи України нового типу: інноваційний проект. Київ: [б. в.], 2014. 56 с.
18. Богатирьов І. Г. Кримінальні покарання, не пов'язані з позбавленням волі (теорія і практика їх виконання кримінально-виконавчою інспекцією): дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2006. 500 с.
19. Богатирьов І. Г. Пенітенціарні установи України (теоретико-правове дослідження): наукове видання (трьома мовами). Київ: [б. в.], 2013. 444 с.
20. Богатирьов І. Г. Теорія і практика виконання кримінально-виконавчою інспекцією покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: монографія. Київ: Атіка, 2005. 312 с.
21. Богатирьов І. Г. Українська пенітенціарна наука. Наукові здобутки школи «Інтелект». 2-ге вид. Київ: ПП «Заграй», 2013. 352 с.
22. Богатирьов І. Г. Українська пенітенціарна наука: монографія. Дніпропетровськ: ДДУВС, 2008. 318 с.
23. Богатирьов І. Г., Зубов Д. О., Маковій В. В. Виправний центр як суб'єкт запобігання злочинам: монографія / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. Київ: ВД «Дакор», 2014. 232 с.
24. Богатирьов І. Г., Лучко С. В., Пузирьов М. С. Соціальна робота із засудженими в Україні: навч. посіб. / за заг. ред. І. Г. Богатирьова. Київ: ВД «Дакор», 2013. 200 с.
25. Богатирьов І. Г., Пузирьов М. С., Шкута О. О. Доктрина пенітенціарного права України: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2017. 236 с.
26. Богатирьов І. Г., Сокоринський Ю. В. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді тримання в дисциплінарному батальйоні військовослужбовців: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2013. 168 с.
27. Богатирьов І. Г., Царюк С. В. Кримінально-виконавчі засади виконання та відбування кримінальних покарань у виправних колоніях максимального

- рівня безпеки: монографія. Чернігів: КП «Видавництво «Чернігівські обереги», 2010. 210 с.
28. Богатирьов І. Г., Царюк С. В. Кримінально-виконавчі засади виконання та відбування кримінальних покарань у виправних колоніях максимального рівня безпеки: монографія. Чернігів: КП «Видавництво «Чернігівські обереги», 2010. 210 с.
29. Богатирьов І. Г., Щербина О. В. Режим у виправних колоніях Державної пенітенціарної служби України (теорія і практика): монографія. Київ: Дакор, 2015. 164 с.
30. Богатирьова О. І. Кримінально-виконавча інспекція як суб'єкт виконання покарань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2009. 250 с.
31. Богатирьова О. І. Пробація в Україні: гуманізація державної політики у сфері виконання кримінальних покарань: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2014. 36 с.
32. Богатирьова О. І. Служба пробації як аналог кримінально-виконавчої інспекції: монографія. Київ: «МП Леся», 2012. 320 с.
33. Богатирьова О. І. Теоретико-прикладні засади впровадження пробації в Україні: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2013. 368 с.
34. Богатирьова О. І., Журова І. І., Лісіцков О. В. Інститут звільнення від відбування покарання у законодавстві України: навч. посіб. / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. Київ: ВД «Дакор», 2014. 214 с.
35. Богатирьова О. І., Олефір Л. І. Застосування пробації в Україні: теорія і практика: навч. посіб. / за ред. проф. І. Г. Богатирьова. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 208 с.
36. Бодюл Є. М. Правові та організаційні засади виконання покарання в кримінально-виконавчих установах відкритого типу: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2005. 235 с.
37. Василенко К. І. Соціально-виховна робота в системі основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених у виправних колоніях України середнього рівня безпеки: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2017. 229 с.
38. Галай А. О. Звільнення засуджених від відбування покарання: сутність і зміст, основні проблеми виконання: навч. посіб. Київ: КНТ, 2015. 70 с.
39. Галай А. О. Організаційно-правові засади формування та функціонування персоналу установ виконання покарання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2003. 215 с.
40. Гарбовський Л. А. Процесуальне забезпечення конфіскації майна в кримінальному судочинстві: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Ірпінь, 2008. 193 с.
41. Гречанюк С. К. Взаємодія Державної кримінально-виконавчої служби України з публічними інституціями: монографія. Ірпінь: Нац. ун-т ДПС України, 2011. 398 с.
42. Гречанюк С. К. Організаційно-правові засади взаємодії кримінально-виконавчих установ з державними органами та недержавними організаціями: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2006. 253 с.

43. Гречанюк С. К. Теорія та практика взаємодії органів та установ Державної пенітенціарної служби України з державними та неурядовими інституціями: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2011. 39 с.
44. Грушицький А. І. Реалізація права на правову допомогу засудженими до позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2012. 20 с.
45. Гура Р. М. Виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2003. 190 с.
46. Дащенко О. В. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання неповнолітніх: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2009. 230 с.
47. Деякі питання оптимізації діяльності центральних органів виконавчої влади системи юстиції: постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 р. № 343. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/343-2016-п> (дата звернення: 27.08.2021).
48. Дуюнова Т. В., Яковець І. С. Виконання покарання у виді довічного позбавлення волі: монографія / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2015. 192 с.
49. Европейские правила в отношении несовершеннолетних правонарушителей, осужденных к наказаниям и мерам уголовно-правового характера. *Международные стандарты прав заключенных* / сост. Е. Е. Захаров, В. А. Човган; ООО «Харьковская правозащитная группа». Харьков: ООО «Издательство права человека», 2015. С. 169–200.
50. Єршоменко І. В. Прокурорський нагляд за додержанням законів при виконанні покарання у виді позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу. *Молодий вчений*. 2015. № 2(1). С. 220–223.
51. Житник Г. В. Виконання та відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (за матеріалами органів пробації): дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2017. 223 с.
52. Жолтані М. І. Релігійна організація як учасник кримінально-виконавчих правовідносин: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпро, 2018. 298 с.
53. Журова І. І. Виконання органами і установами Державної пенітенціарної служби України звільнення від відбування покарання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2013. 227 с.
54. Запобігання злочинам, що вчиняються персоналом Державної кримінально-виконавчої служби в Україні у сфері виконання покарань: монографія / Савченко А. В., Колб О. Г., Конопельський В. Я. та ін.; за заг. ред. Коваленка В. В. Луцьк: ПрАТ «Волинська обл. друкарня», 2017. 526 с.
55. Звенигородський О. М. Контроль та нагляд кримінально-виконавчої інспекції за особами, звільненими від відбування покарання з

- випробуванням: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2010. 222 с.
56. Зверева О. Н. Реализация принципа индивидуализации наказания при исполнении лишения свободы: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Рязань, 2005. 233 с.
57. Ігнатенко В. В. Розшук та забезпечення конфіскації майна в механізмі співробітництва держав у боротьбі зі злочинами: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Миколаїв, 2010. 256 с.
58. Казначеева Д. В. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2011. 205 с.
59. Кальченко Т. Л. Запобігання злочинності неповнолітніх в Україні спеціальними органами та установами: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2003. 222 с.
60. Карелін В. В., Яковець І. С., Автухов К. А. Правове регулювання застосування заходів заохочення та стягнення у процесі виконання покарань, пов'язаних з ізоляцією засуджених: монографія / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків: Право, 2014. 240 с.
61. Кирилюк В. А. Пробація в Україні: сутність і завдання. *Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції*: зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 22 трав. 2015 р.) / МВС України; Харківський нац. ун-т внутр. справ; Кримінологічна асоціація України. Харків: ХНУВС, 2015. С. 161–163.
62. Коваленко В. В. Классификация лиц, впервые осужденных к лишению свободы, и проблемы дифференциации исполнения наказания в исправительно-трудовых колониях: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Киев, 1991. 20 с.
63. Кодекс законів про працю України: Закон від 10.12.1971 р. № 322-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 1971. Додаток до № 50. Ст. 375.
64. Кодекс поведения должностных лиц по поддержанию правопорядка: Резолюция 34/169 Генеральной Ассамблеи ООН от 17.12.1979 г. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_282 (дата звернення: 27.08.2021).
65. Козирєва В. П. Кримінальні покарання майнового характеру за законодавством України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2007. 211 с.
66. Козлов П. П., Нікітін Ю. В., Стрелков Л. О. Режим виконання кримінальних покарань: монографія. Київ: КНТ, 2008. 272 с.
67. Колб І. О. Забезпечення особистої безпеки засуджених у виправних колоніях України: монографія. Київ: НАВС, 2014. 292 с.
68. Колб О. Г. Установа виконання покарань як суб'єкт запобігання злочинам: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2007. 509 с.
69. Колб О. Г., Колб І. О. Деякі аспекти реалізації принципу законності в діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України. *Кримінально-виконавчому кодексу України – 9 років*: матеріали І міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 28 листоп. 2012 р.). Київ: Ін-т крим.-викон. служби, 2012. С. 36–39.

70. Коломієць Н. В. Заохочення у кримінально-виконавчому праві: теоретичні засади та практика застосування: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2018. 475 с.
71. Коломієць Н. В. Заохочення у кримінально-виконавчому праві: теоретико-прикладний аспект: монографія. Чернігів: [б. в.], 2017. 393 с.
72. Кондратішина В. В. Кримінально-виконавча політика України: формування та реалізація: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2009. 275 с.
73. Конопельський В. Я. Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі: поняття, зміст, реалізація у кримінально-виконавчій діяльності України: монографія. Одеса: ОДУВС, 2014. 472 с.
74. Конопельський В. Я. Кримінально-виконавчі засади диференціації та індивідуалізації виконання покарання у виді позбавлення волі в Україні: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2015. 36 с.
75. Короточасні виїзди засуджених до позбавлення волі за межі колоній: навч. посіб. / за заг. ред. д.ю.н., проф. О. Г. Колба. Київ: Кондор-Видавництво, 2017. 190 с.
76. Кревсун О. М. Прогресивна система виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк у виправних колоніях: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2016. 18 с.
77. Кримінологічні та оперативно-розшукові засади запобігання злочинам і правопорушенням, що вчиняються персоналом виправних колоній: монографія / В. В. Коваленко та ін.; за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. В. В. Коваленка. Київ: Атіка-Н, 2011. 368 с.
78. Кубрак Р. М. Кримінально-виконавча характеристика засуджених з психічними відхиленнями до позбавлення волі на певний строк: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпро, 2018. 303 с.
79. Лисенко М. І. Ізоляція засуджених до позбавлення волі на певний строк у виправних колоніях: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2017. 218 с.
80. Ліховіцький Я. О. Злочини, що вчиняються персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України: кримінологічна характеристика та запобігання: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2017. 584 с.
81. Ліховіцький Я. О. Кримінологічні засади запобігання злочинам, що вчиняються персоналом Державної кримінально-виконавчої служби України: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2018. 620 с.
82. Ліховіцький Я. О. Персонал органів та установ виконання покарань як суб'єкт виконання покарань в Україні: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2017. 556 с.
83. Меркулова В. О. Жінка як суб'єкт кримінальної відповідальності: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2003. 366 с.
84. Минимальные стандартные правила Организации Объединенных Наций, касающиеся отправления правосудия в отношении несовершеннолетних («Пекинские правила»). URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_211 (дата звернення: 27.08.2021).

85. Михалко І. С. Забезпечення принципу раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки засуджених: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2012. 20 с.
86. Михалко І. С. Забезпечення принципу раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки засуджених: монографія. Харків: Право, 2013. 200 с.
87. Мозгова В. А. Громадські роботи як вид покарання: теорія і практика: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2014. 248 с.
88. Моніторинг дотримання прав ув'язнених та засуджених в установах виконання покарань: навч.-метод. посіб. / Аніщенко В. О., Боднар І. В., Іваньков І. В. та ін.; за заг. ред. Тогочинського О. М. Чернігів: Академія Державної пенітенціарної служби, 2018. 260 с.
89. Моргун О. Ресоціалізація жінок, котрі відбувають покарання в місцях позбавлення волі. *Соціальна політика і соціальна робота*. 2002. № 2. С. 115–121.
90. Мостепанюк Л. О. Довічне позбавлення волі як вид кримінального покарання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2005. 196 с.
91. Назаренко Д. О. Кримінальна відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2008. 220 с.
92. Неживець О. М. Забезпечення соціальної та трудової реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2004. 225 с.
93. Ніколаєнко Т. Б. Позбавлення військового звання, чину, рангу в історії українського права у дорадянський період: особливості становлення, розвитку та виконання. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2015. Вип. 35(1.3). С. 54–58.
94. Об осуществлении исполнения наказания в виде пожизненного заключения и других длительных сроков заключения администрациями мест лишения свободы: Рекомендация N Rec (2003) 23 Комитета министров Совета Европы государствам-членам от 09.10.2003 г. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_848 (дата звернення: 27.08.2021).
95. Об условно-досрочном освобождении: Рекомендация N Rec (2003) 22 Комитета министров Совета Европы государствам-членам от 24.09.2003 г. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_665 (дата звернення: 27.08.2021).
96. Організація діяльності спостережних комісій (Положення про спостережні комісії: науково-практичний коментар). Москва: Penal Reform International, 2006. 190 с.
97. Основи професійної діяльності персоналу органу пробації: навч. посіб. для персоналу органу пробації / авт. кол.; за ред. Джеймса Седхема, Майкла Октігана. Київ, 2017. 242 с.
98. Остапко К. С. Правова регламентація виконання покарання у виді позбавлення волі у виправних колоніях мінімального рівня безпеки: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2018. 195 с.

99. Павлов В. Г. Кримінально-виконавчі засади забезпечення персоналом Державної пенітенціарної служби України виконання покарань у виді позбавлення волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2015. 230 с.
100. Партнерство релігійних організацій у супроводі суб'єктів пробації та реінтеграції в'язнів: інформаційні матеріали, підготовлені науковцями Інституту кримінально-виконавчої служби і Пенітенціарної асоціації України / упор. Н. В. Пуряєва. Київ: ФОП Кандиба Т. П., 2019. 120 с.
101. Пироженко О. С. Покарання, що обмежують майнові права засуджених, за кримінальним правом України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2011. 20 с.
102. Питання Міністерства юстиції: розпорядження Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 р. № 697-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/697-2016-%D1%80> (дата звернення: 27.08.2021).
103. Покарання та його карально-виправний вплив на засуджених, колишніх співробітників правоохоронних органів: монографія / Бадира В. А., Градецький А. В., Денисов С. Ф.; за заг. ред. Т. А. Денисової. Запоріжжя: Просвіта, 2011. 270 с.
104. Попрас В. О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2007. 234 с.
105. Посібник для спостережних комісій України. Москва: PRI, 2007. 196 с.
106. Права человека и пенитенциарные учреждения. Учебное пособие по правам человека для персонала пенитенциарных учреждений. Женева: Изд. ООН, 2000. 234 с.
107. Правила Організації Об'єднаних Націй щодо захисту неповнолітніх, позбавлених волі: прийняті Резолюцією 45/113 Генеральної Асамблеї ООН від 14.12.1990 (редакція від 14.12.1990) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_205 (дата звернення: 27.08.2021).
108. Правова та соціально-виховна робота із засудженими жінками / за заг. ред. проф. Н. Г. Калашник. Київ: СПД Москаленко О. М., 2008. 168 с.
109. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. № 264/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 52. Ст. 455.
110. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. № 1058-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 49–51. Ст. 376.
111. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 01.10.1996 р. № 392/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 48. Ст. 263.
112. Про затвердження зразків одягу, білизни та взуття для засуджених до позбавлення волі та осіб, узятих під варту: наказ Міністерства юстиції України від 25.11.2014 р. № 1985/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1509-14> (дата звернення: 27.08.2021).
113. Про затвердження Інструкції з організації перегляду кореспонденції (листування) осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах: наказ Міністерства юстиції України від 02.07.2013 р. № 1304/5.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1110-13> (дата звернення: 27.08.2021).

114. Про затвердження Інструкції про організацію здійснення адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі: наказ Міністерства внутрішніх справ України та Державного департаменту України з питань виконання покарань від 04.11.2003 р. № 1303/203. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0046-04> (дата звернення: 19.12.2021).

115. Про затвердження Інструкції про порядок відбування покарання засуджених військовослужбовців у виді тримання в дисциплінарному батальйоні: наказ Міністерства оборони України від 18.05.2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0691-15> (дата звернення: 27.08.2021).

116. Про затвердження Інструкції про порядок надання засудженим короткочасних виїздів за межі установ виконання покарань: наказ Міністерства юстиції України від 29.11.2011 р. № 1372/20110. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1372-11> (дата звернення: 27.08.2021).

117. Про затвердження Інструкції про роботу відділів (груп, секторів, старших інспекторів) контролю за виконанням судових рішень установ виконання покарань та слідчих ізоляторів: наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2012 р. № 847/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0957-12> (дата звернення: 27.08.2021).

118. Про затвердження Інструкції про умови праці та заробітну плату засуджених до обмеження волі або позбавлення волі: наказ Міністерства юстиції України від 07.03.2013 р. № 396/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0387-13> (дата звернення: 27.08.2021).

119. Про затвердження Методичних рекомендацій оцінки ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення повнолітніми особами, які вчинили кримінальні правопорушення (обвинувачуються у вчиненні кримінальних правопорушень): наказ Міністерства юстиції України від 26.06.2018 р. № 2020/5. URL: http://www.probation.gov.ua/wp-content/uploads/2018/09/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%D0%9C%D0%AE-%E2%84%96-2020_5-%D0%B2%D1%96%D0%B4-26.06.2018-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9.pdf (дата звернення: 27.08.2021).

120. Про затвердження Переліку закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 21.03.2013 р. № 499/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0472-13> (дата звернення: 27.08.2021).

121. Про затвердження Переліку заходів щодо реалізації пробаційних програм: наказ Міністерства юстиції України від 28.03.2018 р. № 926/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0483-18> (дата звернення: 27.08.2021).
122. Про затвердження Переліку найменувань органів, установ виконання покарань, слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 10.05.2017 р. № 1519/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1519323-17> (дата звернення: 27.08.2021).
123. Про затвердження Переліку найменувань органів, установ виконання покарань, слідчих ізоляторів і навчальних закладів, що належать до сфери управління Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 15.02.2017 р. № 406/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0406323-17> (дата звернення: 27.08.2021).
124. Про затвердження Положення про визначення особам, засудженим до довічного позбавлення волі та позбавлення волі на певний строк, виду колонії, порядок направлення для відбування покарання осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк, арешту й обмеження волі, та їх переведення, Положення про центральну, міжрегіональну комісії та комісію слідчого ізолятора з питань визначення особам, засудженим до довічного позбавлення волі та позбавлення волі на певний строк, виду колонії, порядок направлення для відбування покарання осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, позбавлення волі на певний строк, арешту й обмеження волі, та їх переведення: наказ Міністерства юстиції України від 27.02.2017 р. № 680/5. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0265-17> (дата звернення: 27.08.2021).
125. Про затвердження Положення про майстерню установи виконання покарань, слідчого ізолятора: наказ Міністерства юстиції України від 22.03.2012 р. № 442/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0437-12> (дата звернення: 27.08.2021).
126. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України: Постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-п> (дата звернення: 27.08.2021).
127. Про затвердження Положення про навчальний центр при кримінально-виконавчій установі закритого типу: наказ Міністерства освіти і науки України, Міністерства юстиції України від 19.12.2013 р. № 1794/2691/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z2192-13> (дата звернення: 27.08.2021).
128. Про затвердження Положення про організацію діяльності волонтерів пробації: наказ Міністерства юстиції України від 17.01.2017 р. № 98/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0065-17> (дата звернення: 27.08.2021).
129. Про затвердження Положення про організацію лазне-прального обслуговування осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах: наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2012 р. № 849/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0947-12> (дата звернення: 27.08.2021).

130. Про затвердження Положення про організацію продовольчого забезпечення у Державній кримінально-виконавчій службі України на мирний час: наказ Міністерства юстиції України від 08.06.2012 р. № 850/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0982-12> (дата звернення: 27.08.2021).
131. Про затвердження Положення про педагогічну раду виховної колонії та Типового положення про батьківський комітет при виховній колонії: наказ Міністерства юстиції України від 09.01.2013 р. № 65/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0099-13> (дата звернення: 27.08.2021).
132. Про затвердження Положення про територіальне (міжрегіональне) воєнізоване формування Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 06.02.2017 р. № 292/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0177-17> (дата звернення: 27.08.2021).
133. Про затвердження положень про програми диференційованого виховного впливу на засуджених: наказ Міністерства юстиції України від 16.05.2016 р. № 1418/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0727-16> (дата звернення: 27.08.2021).
134. Про затвердження положень про спостережні комісії та піклувальні ради при спеціальних виховних установах: постанова Кабінету Міністрів України від 01.04.2004 р. № 429 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10.11.2010 р. № 1042). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/429-2004-п> (дата звернення: 27.08.2021).
135. Про затвердження Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України із закладами охорони здоров'я з питань надання медичної допомоги особам, узятим під варту: наказ Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 10.02.2012 р. № 239/5/104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0212-12> (дата звернення: 27.08.2021).
136. Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: наказ Міністерства юстиції України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України від 03.04.2018 р. № 974/5/467/609/280. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0408-18#n7> (дата звернення: 27.08.2021).
137. Про затвердження Порядку здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими до покарань, не пов'язаних з позбавленням волі: наказ Міністерства юстиції України від 29.01.2021 р. № 272/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-19> (дата звернення: 27.08.2021).
138. Про затвердження Порядку обліку особистих грошей, цінностей і речей осіб, які тримаються в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах, а також виданого їм речового майна: наказ Міністерства юстиції України від

23.08.2013 р. № 1782/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1473-13> (дата звернення: 27.08.2021).

139. Про затвердження Порядку організації виробничої діяльності та залучення засуджених до суспільно корисної праці на підприємствах виправних центрів, виправних та виховних колоній Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 03.01.2013 р. № 26/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0068-13> (дата звернення: 27.08.2021).

140. Про затвердження Порядку організації навчання у загальноосвітніх навчальних закладах при виправних колоніях та слідчих ізоляторах, що належать до сфери управління Державної пенітенціарної служби України: наказ Міністерства освіти і науки України, Міністерства юстиції України від 10.06.2014 р. № 691/897/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0629-14> (дата звернення: 27.08.2021).

141. Про затвердження Порядку організації надання засудженим доступу до глобальної мережі Інтернет: наказ Міністерства юстиції України від 19.10.2017 р. № 3233/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1280-17> (дата звернення: 27.08.2021).

142. Про затвердження Порядку організації надання медичної допомоги засудженим до позбавлення волі: наказ Міністерства юстиції України, Міністерства охорони здоров'я України від 15.08.2014 р. № 1348/5/572. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0990-14> (дата звернення: 27.08.2021).

143. Про затвердження Порядку розроблення та реалізації пробаційних програм: постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2017 р. № 24. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/24-2017-п> (дата звернення: 27.08.2021).

144. Про затвердження Порядку складення досудової доповіді: наказ Міністерства юстиції України від 27.01.2017 р. № 200/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-17> (дата звернення: 27.08.2021).

145. Про затвердження Правил внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України: наказ Міністерства юстиції України від 18.03.2013 р. № 460/5. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0445-13> (дата звернення: 27.08.2021).

146. Про затвердження пробаційних програм «Зміна прокримінального мислення», «Подолання агресивної поведінки», «Попередження вживання психоактивних речовин» для неповнолітніх суб'єктів пробації: наказ Міністерства юстиції України від 11.06.2018 р. № 1797/5.

147. Про затвердження Типового положення про уповноважений орган з питань пробації та Типового положення про сектор ювенальної пробації: наказ Міністерства юстиції України від 18.08.2017 р. № 2649/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1030-17> (дата звернення: 27.08.2021).

148. Про ліквідацію територіальних органів управління Державної пенітенціарної служби та утворення територіальних органів Міністерства юстиції: постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2016 р. № 348. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/348-2016-%D0%BF> (дата звернення: 27.08.2021).

149. Про нові підходи до злочинності серед неповнолітніх і про призначення правосуддя у справах неповнолітніх: рекомендація № Rec (2003) 20 Комітету Міністрів державам – членам Ради Європи прийнята 24.09.2003. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_865 (дата звернення: 27.08.2021).
150. Про норми витрат мила та мийних засобів для осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах, курсантів і слухачів навчальних закладів, осіб рядового і молодшого начальницького складу та працівників Державної кримінально-виконавчої служби: наказ Міністерства юстиції України від 10.02.2012 р. № 233/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0204-12> (дата звернення: 27.08.2021).
151. Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та інших приймальниках Національної поліції: постанова Кабінету Міністрів України від 16.06.1992 р. № 336. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/336-92-п> (дата звернення: 27.08.2021).
152. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 22. Ст. 303.
153. Про організацію соціально-виховної та психологічної роботи із засудженими: наказ Міністерства юстиції України від 04.11.2013 р. № 2300/5. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1863-13> (дата звернення: 27.08.2021).
154. Про Положення про дисциплінарний батальйон у Збройних Силах України: Указ Президента України від 05.04.1994 р. № 139/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/139/94> (дата звернення: 27.08.2021).
155. Про Положення про порядок здійснення помилування: Указ Президента України від 21.04.2015 р. № 223/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/223/2015> (дата звернення: 27.08.2021).
156. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30.06.1993 р. № 3352-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 360.
157. Про Правила Ради Європи про пробацію: Рекомендація CM/Rec(2010)1 Комітету Міністрів державам-членам (прийнята Комітетом Міністрів 20 січня 2010 року на 105-му засіданні заступників Міністрів). URL: <https://rm.coe.int/16806f4097> (дата звернення: 27.08.2021).
158. Про пробацію: Закон України від 05.02.2015 р. № 160-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 13. Ст. 93.
159. Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк: Закон України від 17.03.2011 р. № 3160-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. Ст. 380.
160. Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 654-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/654-2017-%D1%80> (дата звернення: 27.08.2021).

161. Про утворення державної установи «Центр пробації»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 655-р. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/655-2017-%D1%80> (дата звернення: 27.08.2021).
162. Про утворення міжрегіонального територіального органу Міністерства юстиції з питань виконання кримінальних покарань: постанова Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 709. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/709-2017-%D0%BF> (дата звернення: 27.08.2021).
163. Проект Закону про пенітенціарну систему: від 24.11.2017 р. № 7337. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62965 (дата звернення: 27.08.2021).
164. Прохорова М. В. Организационно-правовые проблемы стимулирования позитивной активности осужденных в воспитательных колониях: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Томск, 2010. 244 с.
165. Пузирьов М. С. Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2012. 252 с.
166. Пузирьов М. С. Концептуальні засади мети покарання у виді позбавлення волі стосовно неповнолітніх засуджених. *Науковий вісник Інституту кримінально-виконавчої служби*. 2012. № 2. С. 67–77.
167. Пузирьов М. С. Реалізація виправними колоніями принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк: монографія / за наук. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова. Київ: ВД «Дакор», 2014. 300 с.
168. Реалізація принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарань у кримінально-виконавчій діяльності України: навч. посіб. / Колб О. Г., Джужа О. М., Конопельський В. Я. та ін.; за заг. ред. д.ю.н., професора О. Г. Колба та О. М. Джужі. Київ: Кондор-Видавництво, 2016. 336 с.
169. Резніченко Г. С. Особливості виконання (відбування) покарання у виді позбавлення волі стосовно засуджених жінок, які є вагітними або мають малолітніх дітей: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2008. 194 с.
170. Романенко О. В. Пенітенціарна функція демократичної правової держави та роль громадянського суспільства в механізмі її реалізації: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2004. 208 с.
171. Романов М. В. Звільнення від відбування покарання: навч. посіб. Харків: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2012. 90 с.
172. Романов М. В. Правове регулювання заходів стягнення, що застосовуються до осіб, позбавлених волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2002. 208 с.
173. Рудник Т. В. Реалізація принципу гуманізму при виконанні та відбуванні покарання у виді позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2010. 20 с.

174. Санташов А. Л. Исполнение лишения свободы в отношении несовершеннолетних: вопросы законодательной техники и дифференциации: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Ярославль, 2006. 189 с.
175. Селиверстов В. И. Законные интересы, как элемент правового статуса лиц, отбывающих наказание в виде лишения свободы. *Правовое и методическое обеспечение исполнения уголовных наказаний*: сб. науч. тр. Москва: Изд-во ВНИИ МВД РФ, 1994. С. 10–24.
176. Сикал М. М. Контроль за діяльністю Державної кримінально-виконавчої служби України: правові та організаційні засади: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2012. 259 с.
177. Скаков А. Б. Прогрессивная система исполнения лишения свободы и ее отражение в новом законодательстве Республики Казахстан: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Рязань, 2004. 41 с.
178. Скрыльников К. А. Назначение и исполнение уголовных наказаний, соединенных с изоляцией, в отношении несовершеннолетних: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Ростов-на-Дону, 2003. 215 с.
179. Собко Г. М. Конфіскація за кримінальним законодавством України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Київ, 2008. 201 с.
180. Соціально-виховні та психологічні аспекти діяльності пенітенціарного персоналу із засудженими до довічного позбавлення волі в Україні: матеріали круглого столу (Біла Церква, 11 груд. 2008 р.). Біла Церква: Білоцерківське училище ППП ДКВС України, 2008. 92 с.
181. Стаднік В. В. Виконання покарання у виді позбавлення волі щодо неповнолітніх: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2017. 262 с.
182. Степанюк А. Ф. Наука уголовно-исполнительного права. *Проблеми законності*. 1998. Вип. 33. С. 130–138.
183. Степанюк А. Х. Актуальні проблеми виконання покарань (сутність та принципи кримінально-виконавчої діяльності: теоретико-правове дослідження): дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2002. 393 с.
184. Степанюк А. Х., Четверикова О. С., Яковець І. С. Ефективність діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України: наук.-практ. посіб. / за заг. ред. А. Х. Степанюка. Харків: Кроссруд, 2009. 176 с.
185. Стефанов С. О. Організаційно-правові проблеми трудової зайнятості засуджених у місцях позбавлення волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Одеса, 2002. 191 с.
186. Стулов О. О. Реалізація принципу законності при виконанні та відбуванні покарання у виді позбавлення волі на певний строк: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя, 2011. 20 с.
187. Таволжанський О. В. Соціально-виховна робота із засудженими до позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2014. 20 с.
188. Телефанко Б. М. Проблеми соціальної адаптації осіб, звільнених з кримінально-виконавчих установ на підставі закону України про амністію або акта помилування: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Львів, 2004. 269 с.

189. Ткаченко О. Г. Адміністративна відповідальність, пов'язана з порушенням режиму утримання в установах виконання покарань: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Ірпінь, 2012. 19 с.
190. Ткачова О. В. Виконання покарань у виді виправних і громадських робіт: монографія. Харків: Право, 2010. 192 с.
191. Третяк О. С., Бадира В. А., Олійник О. І., Чебоненко С. О. Соціальна та виховна робота з неповнолітніми правопорушниками: навч. посіб. Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2012. 228 с.
192. Трубников В. М. Прогресивна система відбування покарання як принцип кримінально-виконавчої політики в Україні. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. 2007. С. 6–15.
193. Трубников В. М. Реалізація принципу справедливості в процесі призначення покарання у виді позбавлення волі: кримінально-правові та кримінально-процесуальні аспекти: монографія. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна; У справі, 2017. 276 с.
194. Трубников В. М. Социальная адаптация освобожденных от отбывания наказания. Харьков: Основа, 1990. 173 с.
195. Турчина О. С. Громадський вплив як один з основних засобів виправлення і ресоціалізації засуджених: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2018. 16 с.
196. Хорошун О. В. Кримінально-виконавча характеристика довічного позбавлення волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2012. 210 с.
197. Хуторна С. В. Загальноосвітнє і професійно-технічне навчання засуджених до позбавлення волі: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2012. 20 с.
198. Царюк С. В. Кримінально-виконавча характеристика засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях максимального рівня безпеки: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2009. 230 с.
199. Чеботарьова Ю. А. Правовий статус засуджених до позбавлення волі: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2005. 203 с.
200. Шаблистий В. В., Якименко Л. Г. Запобігання проникненню заборонених предметів до установ виконання покарань: монографія / за заг. ред. д.ю.н., доц. В. В. Шаблистого. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ; Ліра ЛТД, 2017. 168 с.
201. Шайхисламова О. Р. Назначение осуждѣнным к лишению свободы вида исправительного учреждения: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Саратов, 2005. 229 с.
202. Шинкарьов Ю. В. Арешт як вид кримінального покарання та особливості правового регулювання його виконання та відбування: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2006. 243 с.
203. Шиян Д. С. Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю як вид кримінального покарання: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2008. 254 с.

204. Шкута О. О. Виправлення та ресоціалізація засуджених, які відбувають покарання у виправних колоніях середнього рівня безпеки: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Дніпропетровськ, 2011. 237 с.
205. Яковець І. С. Первинна класифікація засуджених до позбавлення волі та їх розподіл в установи виконання покарань: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2006. 199 с.
206. Яковець І. С. Умовно-дострокове звільнення та заміна невідбутої частини покарання більш м'яким: монографія. РРІ, 2012. 212 с.
207. Яровий А. О. Проблеми соціальної адаптації неповнолітніх, звільнених з виховно-трудоваих колоній: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08. Харків, 2001. 210 с.

Інтернет-ресурси

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <https://rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України - <https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний веб-портал «Судова влада України» - <http://court.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Генеральної прокуратури України - <http://www.gp.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Міністерства юстиції України - <https://minjust.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної академії правових наук України - <http://www.aprnu.kharkiv.org/>
7. Офіційний сайт кримінологічної асоціації України - www.visnikkau.org
8. Офіційний сайт Громадської організації «Всеукраїнська асоціація кримінального права» - <http://ivpz.org/asotsiatsiya-vgo>
9. Офіційний сайт Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України - <http://ivpz.org/>
10. Офіційний сайт Київського національного університету імені Тараса Шевченка - www.univ.kiev.ua
11. Офіційний сайт Національної академії внутрішніх справ - <http://www.naiu.kiev.ua/>
12. Офіційний сайт Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого - nlu.edu.ua.
13. Офіційний сайт Львівського національного університету імені Івана Франка - www.lnu.edu.ua.